

9 69 ΠΔΒ
ΣΧΟΛΙΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Αλεξοπούλου - Καμπάλουρη (Βασιλική)

ΤΙΜΗ ΕΝΕΚΕΝ

ΑΣΚΗΣΕΙΣ
ΚΑΙ
ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΗΣ

ΒΑΣΙΛΙΚΗΣ ΑΛΕΞΟΠΟΥΛΟΥ - ΚΑΜΠΑΛΟΥΡΗ

Δ'. ΕΛΕΥΘΕΡΟΝ

002
ΚΛΣ
ΣΤ2Α
709

ΕΚΔΟΣΕΙΣ "ΝΙΚΗ", ΑΘΗΝΑΙ
ΖΩΟΔΟΧΟΥ ΠΗΓΗΣ 7

41

9

69

ΠΔΒ

Αθηνά - Καραϊσκάκη (Βασιλικά)
ΣΧΟΛΙΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΗΣ

ΔΙΑ ΤΗΝ Δ' ΤΑΞΙΝ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ

(**ΒΑΣΙΛΙΚΗΣ**) **ΑΛΕΞΟΠΟΥΛΟΥ - ΚΑΜΠΑΛΟΥΡΗ**
Διευθύντριας του Προτύπου Δημοτικού Σχολείου
της Παιδαγωγικής 'Ακαδημίας 'Αρσαλείου Ψυχικού

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΒΟΥΛΗΣ
ΕΔΩΡΕΩΣ
Βασίλη Αλεξοπούλου - Καμπαλούρη
αριθ. 1183 το έτος 1984

ΝΙΚΗ: ΣΧΟΛΙΚΑΙ, ΠΑΙΔΙΚΑΙ ΚΑΙ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

ΖΩΟΔΟΧΟΥ ΠΗΓΗΣ 7 - ΑΘΗΝΑΙ 1963

002
ΚΛΕ
ΕΤΕΡ
709

Πᾶν γνήσιον ἀντίτυπον φέρει τὴν ὑπογραφήν τοῦ Συγγραφέως καὶ τὴν σφραγίδα τοῦ Ἐκδότου.

*Απαγορεύεται ἡ καθ' οἰονδήποτε τρόπον ἀνατύπωσις τῆς ὕλης τοῦ παρόντος βιβλίου ἐν μέρει ἢ ἐν ὅλῳ ἄνευ ἐγκρίσεως τοῦ Ἐκδοτικοῦ Οἴκου «Νίκη» Ζωοδόχου Πηγῆς 7 τηλ. 628.132.

ΔΙΑ ΤΟΝ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΑ

Ἡ παροῦσα ἐργασία, προὶόν συστηματικῆς ἐφαρμογῆς, περιλαμβάνει κατὰ τὴν σειρὰν τῆς διδασκομένης ἐν τῇ Δ' τάξει τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου ἕλης τῆς Ἀριθμητικῆς, ποικίλων ἀσκήσεων καὶ προβλημάτων καταλλήλων, τόσον διὰ τὰς ἐκάστοτε ἐνότητας ὅσον καὶ διὰ τὰς ἀπαραιτήτους πρὸς ἐμπέδωσιν τούτων ἐπανάληψεις.

Ἡ πεῖρα διδάσκει ὅτι, διὰ τὸ τόσης σπουδαιότητος μάθημα τῆς Ἀριθμητικῆς, ἀπαιτεῖται καθημερινὴ ἄσκησις τῶν μαθητῶν τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου, δι' ὃ καὶ τὸ βιβλίον τοῦτο διηρέθη συστηματικῶς εἰς 170 ἐν ὄλῳ μαθήματα, ὅσα ἐπολογίζονται περίπου αἱ ἐργασίαι ἡμέραι ἐκάστου σχολικοῦ ἔτους. Θεωρία καὶ πολλοὶ κανόνες δὲν περιελήφθησαν εἰς αὐτὸ διότι, κατὰ τὸ Σχολεῖον Ἐργασίας, πρέπει ἢ τάξις, παρορμωμένη ἀπὸ τὸν διδάσκαλον, νὰ παραθέτῃ δι' ἐκάστην ἐνότητα ἰδικὰ τῆς προβλήματα ἐκ τοῦ πραγματικοῦ, εἰ δυνατόν, βίον καὶ ὅλως αὐτενεργῶς νὰ εὐρίσκη τὴν λύσιν των, μετὰ δὲ τὴν λύσιν καὶ ἄλλων ὁμοίων προβλημάτων νὰ ἐξάγῃ τὸν κανόνα καὶ νὰ εὐρίσκη καὶ ἄλλους δυνατοὺς τρόπους λύσεως τοῦ προβλήματος.

Αἱ παρατιθέμεναι ἐνταῦθα ἀσκήσεις καὶ προβλήματα δύνανται νὰ τίθενται εἰς τοὺς μαθητὰς εἴτε ὡς σιωπηρὰ ἐργασία ἐν τῷ σχολεῖῳ, εἴτε ὡς ἐργασία κατ' οἶκον, πρὸς ἐμπέδωσιν τῆς διδαχθείσης ἕλης, νὰ μὴ παραλείπεται δὲ νὰ προτρέπονται οἱ μαθηταὶ νὰ δημοσιογοῦν καὶ λύσιν καὶ αὐτοί, ὅμοια πρὸς τὰ ἀναγραφόμενα, ἰδικὰ των προβλήματα καὶ ἀσκήσεις.

Εἰς ὅσα σχολεῖα δὲν εἶναι ἐκ τῶν πραγμάτων δυνατὴ ἡ καθημερινὴ διδασκαλία τῆς Ἀριθμητικῆς, ὁ διδάσκων δύναται νὰ συμπύσση καταλλήλως ἀνὰ δύο τὰ «μαθήματα» τῆς παρουσίας ἐργασίας, ἢ νὰ ἐπιλέγῃ τὰς κυριωτέρας ἀσκήσεις.

Ἐπιτίεται ὅτι ἡ παροῦσα ἐργασία, διὰ τῆς μεθοδικῆς κατατάξεως τῶν ἀσκήσεων καὶ τῶν προβλημάτων κατὰ τὴν σειρὰν τῆς ἕλης καὶ τῶν ἐνοτήτων καὶ διὰ τῆς παραθέσεως ἐπαρκοῦς ἀριθμοῦ ἐξ αὐτῶν, θὰ ἀποτελέσῃ χρήσιμον βοήθημα διὰ τοὺς διδάσκοντας, τόσον ἐν Ἀρσακείῳ συναδέλφους, ὅσον καὶ ἄλλαχού.

ΟΙ ΑΡΙΘΜΟΙ 1-1000

Μάθημα 1ον

$500 + 100 =$	$700 + 100 =$	$1000 - 100 =$	$600 - 100 =$
$300 + 100 =$	$400 + 100 =$	$300 - 100 =$	$400 - 100 =$
$900 + 100 =$	$100 + 100 =$	$200 - 100 =$	$700 - 100 =$
$200 + 100 =$	$800 + 100 =$	$800 - 100 =$	$900 - 100 =$

5	έκατοντάδες	=	500	μονάδες	1000	μονάδες	=	10	έκατοντάδες
8	»	=	»	»	300	»	=	»	»
3	»	=	»	»	900	»	=	»	»
10	»	=	»	»	600	»	=	»	»
6	»	=	»	»	200	»	=	»	»
9	»	=	»	»	800	»	=	»	»
4	»	=	»	»	100	»	=	»	»
7	»	=	»	»	400	»	=	»	»
2	»	=	»	»	700	»	=	»	»
1	»	=	»	»	500	»	=	»	»

Μάθημα 2ον

1) Να ανεβαίνης από τὸ 50 ἕως τὸ 1000 ἀνὰ 50.

2) Να κατεβαίνης ἀπὸ τὸ 1000 ἕως τὸ 0 ἀνὰ 50.

3) $750 + 50 =$	$400 + 50 =$	$1000 - 50 =$	$650 - 50 =$
$350 + 50 =$	$950 + 50 =$	$200 - 50 =$	$750 - 50 =$
$600 + 50 =$	$800 + 50 =$	$900 - 50 =$	$250 - 50 =$

Πόσα ἑκατοντάδραγμα εἶναι :

600	δρχ.
300	»
700	»
1000	»

Πόσα πενηντάδραγμα εἶναι :

100	δρχ.
800	»
300	»
1000	»

Μάθημα 8ον

Σὲ μιὰ οἰκογένεια ἐργάζονται τρεῖς. Ὁ μικρὸς γυιὸς παίρνει 58 δραχ. τὴν ἡμέραν. Ὁ μεγάλος γυιὸς 24 δραχ. περισσότερες καὶ ὁ πατέρας ὅσα οἱ δύο γυιοί. Πόσες δραχ. παίρνουν καὶ οἱ τρεῖς τὴν ἡμέραν;

Νὰ γίνουν αἱ προσθέσεις:

$$1) 158 + 278 + 29 + 156 + 8 + 94 = \quad 2) 189 + 256 + 8 + 128 =$$

Μάθημα 9ον

1) Ἐνας ψαράς ἐψάρευσε 79 κιλά ψάρια σὲ μιὰ ἐβδομάδα, ἕνας ἄλλος ἐψάρευσε 32 κιλά περισσότερα καὶ ἕνας ἄλλος ὅσα οἱ δύο πρῶτοι. Πόσα κιλά ψάρια ἐψάρευσαν καὶ οἱ τρεῖς ψαράδες αὐτὴν τὴν ἐβδομάδα;

2) Ἀπὸ τὴν Ἀθήνα, ἕως τὴν Λάρισα εἶναι 323 χιλ. καὶ ἀπὸ τὴν Λάρισα ἕως τὴν Θεσσαλονίκη εἶναι 389 χιλ. Ἐὰν ἕνα αὐτοκί-
το ξεκινήσῃ ἀπὸ τὴν Ἀθήνα διὰ νὰ πάη εἰς τὴν Θεσσαλονίκη πόσα χιλ. θὰ διατρέξῃ;

ΑΦΑΙΡΕΣΙΣ

Μάθημα 10ον

Παράδειγμα: Ἐνας ἀμπελοργὸς ἐπῆρε ἀπὸ τὸ ἀμπέλι του 984 κιλά σταφύλια. Ἀπὸ αὐτὰ ἐπώλησε τὰ 262 κιλά καὶ τὰ ὑπόλοιπα ἔκαμε κρασί. Πόσα κιλά σταφύλια ἔκαμε κρασί;

Σκέψεις

Διὰ νὰ εἶρω πόσα κιλά σταφύλια ἔμειναν διὰ νὰ κάμῃ κρασί, θὰ κάνω ἀφαιρέσιν. Θὰ ἀφαιρέσω τὰ 262 κιλά ποὺ ἐπώλησε, ἀπὸ τὰ 984 κιλά ποὺ ἐπῆρε ἀπὸ τὸ ἀμπέλι του. Τὸ ὑπόλοιπον θὰ μοῦ φανερώσῃ πόσα κιλά ἔμειναν διὰ νὰ κάμῃ κρασί.

Λύσις

$$\begin{array}{r} 984 \leftarrow \text{μειωτέος} \\ \text{μείον ἢ πλὴν} \rightarrow \quad - 262 \leftarrow \text{ἀφαιρετέρος} \\ \hline 722 \leftarrow \text{ὑπόλοιπον ἢ διαφορά} \end{array}$$

Ἀπάντησις: Ἐκαμε κρασί 722 κιλά.

Νὰ γίνουν αἱ ἀφαιρέσεις μὲ τὰς δοκιμὰς των:

$$1) 898 - 374 = \quad 2) 956 - 223 = \quad 3) 856 - 343 =$$

Μάθημα 11ον

1) Εἰς ἓνα σχολεῖον ἐνεγράφησαν 378 παιδιά. Τὰ 163 εἶναι ἀγόρια καὶ τὰ ὑπόλοιπα κορίτσια. Πόσα εἶναι τὰ κορίτσια;

2) Ἐνα ἀτμόπλοιο ἐπῆρε ἀπὸ τὸ Ἡράκλειον 398 ἐπιβάτας, εἰς τὸ Ρέθυμον ἄφησε τοὺς 64 ἐπιβάτας. Πόσοι ἐπιβάται ἔμειναν εἰς τὸ ἀτμόπλοιο διὰ νὰ συνεχίσουν τὸ ταξίδι τους;

Νὰ γίνουν αἱ ἀφαιρέσεις μὲ τὰς δοκιμάς των:

$$1) 794 - 321 = \quad 2) 687 - 234 = \quad 3) 859 - 125 =$$

Μάθημα 12ον

1) Εἰς ἓνα ἐργοστάσιον ἐργάζονται 814 ἐργάται. Ἐξ αὐτῶν οἱ 598 εἶναι ἄνδρες καὶ οἱ ὑπόλοιποι γυναῖκες. Πόσες εἶναι αἱ γυναῖκες;

2) Ἐνας ἐργάτης παίρνει τὴν ἐβδομάδα 814 δραχ. Ἐξοδεύει τὴς 785 δραχ. Πόσες δραχ. τοῦ μένου;

Νὰ γίνουν αἱ ἀφαιρέσεις μὲ τὰς δοκιμάς των:

$$1) 913 - 578 = \quad 3) 723 - 584 = \\ 2) 823 - 465 = \quad 4) 615 - 398 =$$

Μάθημα 13ον

1) Ἐνα βαρέλι ἔχει 256 κιλά λάδι, ἓνα ἄλλο ἔχει 29 κιλά ὀλιγότερα. Πόσα κιλά λάδι ἔχει τὸ δεύτερο βαρέλι καὶ πόσα καὶ τὰ δύο μαζί;

2) Ἐγόρασα παπούτσια καὶ ἔδωσα 175 δραχ., μία φούστα καὶ ἔδωσα 232 δραχ. καὶ μία ζακέττα καὶ ἔδωσα 285 δραχ. Πόσες δραχ. ἔδωσα δι' ὅλα καὶ πόσες ἐπῆρα ρέστα ἀπὸ ἓνα χιλιάριχο;

Νὰ γίνουν αἱ ἀφαιρέσεις μὲ τὰς δοκιμάς των:

$$1) 1000\frac{1}{2} - 594 = \quad 2) 815 - 378 = \quad 3) 900 - \frac{1}{2}524 =$$

Μάθημα 14ον

1) Ἐνας βοσκὸς εἶχε 458 πρόβατα. Αὐτὰ ἐγέννησαν ἄλλα 324. Ἐπώλησε τὰ 518. Πόσα πρόβατα εἶχεν ἐν ὄλῳ ὁ βοσκὸς καὶ πόσα τοῦ ἔμειναν;

2) Ένας εργάτης παίρνει την εβδομάδα 594 δραχ. Ἡ γυναίκα του παίρνει 87 δραχ. ὀλιγότερες. Πόσες δραχ. παίρνει ἡ γυναίκα καὶ πόσες καὶ οἱ δύο μαζί;

Νὰ γίνουν αἱ ἀφαιρέσεις μὲ τὰς δοκιμάς των :

$$1) 1000 - 592 =$$

$$3) 518 - 379 =$$

$$2) 800 - 276 =$$

$$4) 600 - 314 =$$

Μ ά θ η μ α 15ον

1) Ένας γεωργὸς ἐπῆρε ἀπὸ ἓνα χωράφι 826 κιλά σιτάρι καὶ ἀπὸ ἓνα ἄλλο 628 κιλά. Πόσα κιλά σιτάρι ἐπῆρε περισσότερα ἀπὸ τὸ πρῶτο χωράφι;

2) Ένας πατέρας ἔδωσε διὰ τὰ βιβλία τῶν παιδιῶν του 347 δραχ., διὰ σάκκες 298 δραχ., διὰ τετράδια 96 δραχ. καὶ διὰ διάφορα ἄλλα σχολικὰ εἶδη 56 δραχ. Πόσες δραχ. ἔδωσε δι' ὅλα καὶ πόσες τοῦ ἔμειναν ἀπὸ ἓνα χιλιόδραχμο;

Νὰ γίνουν αἱ ἀφαιρέσεις μὲ τὰς δοκιμάς των :

$$1) 1000 - 416 =$$

$$2) 914 - 578 =$$

Μ ά θ η μ α 16ον

1) Ένας κηπουρὸς ἐπῆρε ἀπὸ τὶς ντομάτες 287 δραχ., ἀπὸ φασολάκια 324 δραχ. καὶ ἀπὸ ἄλλα χορταρικά 127 δραχ. Ἐδωσε διὰ τὰ ἀγοράση λίπασμα 156 δραχ. καὶ ἐπλήρωσε καὶ τοὺς ἐργάτας 392 δραχ. Πόσες δραχ. ἐπῆρε ἀπὸ αὐτὰ ποὺ ἐπώλησε καὶ πόσες τοῦ ἔμειναν;

2) Ένα ἀτμόπλοιο ἐπῆρε εἰς τὴν Κρήτην 428 ἐπιβάτας, εἰς τὰς νήσους τοῦ Αἰγαίου 214. Ὄταν ἔφθασεν εἰς Πειραιᾶ ἄφησε 396 ἐπιβάτας καὶ εἰς τὰς Πάτρας 54 καὶ μὲ τοὺς ὑπολοίπους ἐσυνέχισε τὸ ταξίδι. Πόσους ἐπιβάτας ἐφόρτωσε ἐν ὄλῳ, πόσους ἄφησεν εἰς τὰ λιμάνια καὶ μὲ πόσους ἐσυνέχισε τὸ ταξίδι;

Νὰ γίνουν αἱ πράξεις :

$$1) 75 + 396 + 154 + 28 + 9 + 119 =$$

$$3) 1000 - 475 =$$

$$2) 173 + 256 + 392 =$$

$$4) 900 - 674 =$$

ΠΟΛΛΑΠΛΑΣΙΑΣΜΟΣ

Μάθημα 17ον

$1 \times 2 =$	$1 \times 3 =$	$1 \times 4 =$	$1 \times 5 =$
$2 \times 2 =$	$2 \times 3 =$	$2 \times 4 =$	$2 \times 5 =$
$3 \times 2 =$	$3 \times 3 =$	$3 \times 4 =$	$3 \times 5 =$
$4 \times 2 =$	$4 \times 3 =$	$4 \times 4 =$	$4 \times 5 =$
$5 \times 2 =$	$5 \times 3 =$	$5 \times 4 =$	$5 \times 5 =$
$6 \times 2 =$	$6 \times 3 =$	$6 \times 4 =$	$6 \times 5 =$
$7 \times 2 =$	$7 \times 3 =$	$7 \times 4 =$	$7 \times 5 =$
$8 \times 2 =$	$8 \times 3 =$	$8 \times 4 =$	$8 \times 5 =$
$9 \times 2 =$	$9 \times 3 =$	$9 \times 4 =$	$9 \times 5 =$
$10 \times 2 =$	$10 \times 3 =$	$10 \times 4 =$	$10 \times 5 =$

Παράδειγμα: Ἦγόρασα 4 μέτρα ὕφασμα πρὸς 53 δρχ. τὸ μ.
Πόσας δρχ. ἔδωσα;

Σκέψεις

Διὰ τὰ εἶρω πόσας δρχ. ἔδωσα διὰ τὸ ὕφασμα θὰ κάμω πολλαπλασιασμόν, διότι γνωρίζω τὴν τιμὴν τοῦ ἑνὸς μέτρου καὶ δὲν γνωρίζω τὴν τιμὴν τῶν πολλῶν μέτρων. Διὰ τοῦτο θὰ πολλαπλασιάσω τὸ 53×4 . Τὸ γινόμενον θὰ μοῦ φανερώσῃ πόσας δρχ. ἔδωσα.

Κατάταξις		Λύσις	Δοκιμὴ
1 μέτρο	53 δρχ.	53 ← πολλαπλασιαστέος	$\begin{array}{r l} 8 & 4 \\ 5 & 5 \end{array}$
4 »	X; »	$\times 4$ ← πολλαπλασιαστῆς	
<hr/>		212 ← γινόμενον	

Ἀπάντησις: Ὡστε ἔδωσα διὰ τὰ 4 μέτρα 212 δρχ.

Μάθημα 18ον

$3 \times \dots = 15$	$6 \times \dots = 24$	$40 : \dots = 8$	$32 : \dots = 8$
$4 \times \dots = 12$	$9 \times \dots = 27$	$27 : \dots = 9$	$28 : \dots = 7$
$3 \times \dots = 9$	$9 \times \dots = 45$	$24 : \dots = 6$	$36 : \dots = 9$
$8 \times \dots = 24$	$8 \times \dots = 32$	$12 : \dots = 6$	$20 : \dots = 4$
$7 \times \dots = 28$	$7 \times \dots = 35$	$21 : \dots = 7$	$24 : \dots = 8$

Νὰ γίνουιν οἱ πολλαπλασιασμοὶ μὲ τὰς δοκιμάς των :

- 1) $24 \times 5 =$ 2) $43 \times 4 =$ 3) $24 \times 4 =$ 4) $54 \times 5 =$

Μάθημα 19ον

Ένα δοχείο έχει 34 κιλά βούτυρο. Πόσον βούτυρο έχουν τὰ 5 ὅμοια δοχεῖα;

$1 \times 6 =$	$1 \times 7 =$	$1 \times 8 =$	$1 \times 9 =$	$1 \times 10 =$
$2 \times 6 =$	$2 \times 7 =$	$2 \times 8 =$	$2 \times 9 =$	$2 \times 10 =$
$3 \times 6 =$	$3 \times 7 =$	$3 \times 8 =$	$3 \times 9 =$	$3 \times 10 =$
$4 \times 6 =$	$4 \times 7 =$	$4 \times 8 =$	$4 \times 9 =$	$4 \times 10 =$
$5 \times 6 =$	$5 \times 7 =$	$5 \times 8 =$	$5 \times 9 =$	$5 \times 10 =$
$6 \times 6 =$	$6 \times 7 =$	$6 \times 8 =$	$6 \times 9 =$	$6 \times 10 =$
$7 \times 6 =$	$7 \times 7 =$	$7 \times 8 =$	$7 \times 9 =$	$7 \times 10 =$
$8 \times 6 =$	$8 \times 7 =$	$8 \times 8 =$	$8 \times 9 =$	$8 \times 10 =$
$9 \times 6 =$	$9 \times 7 =$	$9 \times 8 =$	$9 \times 9 =$	$9 \times 10 =$
$10 \times 6 =$	$10 \times 7 =$	$10 \times 8 =$	$10 \times 9 =$	$10 \times 10 =$

Μάθημα 20όν

Ένας ἐργάτης παίρνει ἡμερομίσθιον 85 δοχ. Πόσες δοχ. παίρνει τὰς 6 ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος;

$9 \times \dots = 81$	$7 \times \dots = 63$	$60 : \dots = 10$	$20 : \dots = 4$
$4 \times \dots = 32$	$8 \times \dots = 64$	$32 : \dots = 8$	$81 : \dots = 9$
$7 \times \dots = 49$	$9 \times \dots = 72$	$24 : \dots = 6$	$63 : \dots = 9$
$6 \times \dots = 48$	$8 \times \dots = 80$	$56 : \dots = 7$	$72 : \dots = 8$
$3 \times \dots = 24$	$4 \times \dots = 36$	$35 : \dots = 5$	$30 : \dots = 5$
$8 \times \dots = 56$	$5 \times \dots = 25$	$21 : \dots = 7$	$40 : \dots = 4$
$6 \times \dots = 54$	$3 \times \dots = 27$	$48 : \dots = 6$	$30 : \dots = 6$

Μάθημα 21ον

Ένας τυροκόμος ἐπώλησε 8 βαρέλια τυρι. Κάθε βαρέλι εἶχε 56 κιλά. Πόσα κιλά τυρι ἐπώλησε;

Νὰ γίνουν οἱ πολλαπλασιασμοὶ μὲ τὰς δοκιμὰς των :

$$\begin{array}{lll} 1) 73 \times 5 = & 2) 69 \times 6 = & 3) 82 \times 7 = \\ & 4) 59 \times 7 = & 5) 38 \times 9 = \end{array}$$

Μάθημα 22ον

$$1) 136 \times 4 = \quad 2) 225 \times 4 = \quad 3) 178 \times 3 = \quad 4) 127 \times 7 =$$

1) Ἡγόρασα 4 μ. ὕφασμα πρὸς 156 δρχ. τὸ μ. Πόσας δρχ. ἔδωσα καὶ πόσας ἐπῆρα ρέστα ἀπὸ 1000 δρχ.;

2) Ἐνας ἀμπελουργὸς ἐπώλησεν 6 βαρέλια κρασί. Κάθε βαρέλι περιεῖχε 145 κιλά. Πόσα κιλά κρασί ἐπώλησε καὶ πόσον τοῦ μένει ἀκόμη ἀπώλητον ἀπὸ τὰ 1000 κιλά πού εἶχεν;

Μάθημα 23ον

1) Μία πολυκατοικία ἔχει 6 ὀρόφους. Κάθε ὀροφος ἔχει 13 παράθυρα. Πόσα τζάμια ἔχει ὅλη ἡ πολυκατοικία ἂν κάθε παράθυρο ἔχη 4 τζάμια;

2) Ἐνα ξενοδογεῖον εἶναι τριώροφον. Κάθε ὀροφος ἔχει 34 παράθυρα. Πόσα τζάμια ἔχει τὸ ξενοδογεῖον ἂν κάθε παράθυρο ἔχη 6 τζάμια;

Νὰ γίνουν οἱ πολλαπλασιασμοὶ μὲ τὰς δοκιμὰς τῶν:

$$1) 156 \times 4 = \quad 2) 183 \times 5 = \quad 3) 79 \times 6 = \quad 4) 87 \times 8 =$$

Μάθημα 24ον

1) Ἐνας παντοπώλης ἐπώλησεν 6 κιβώτια γάλα. Κάθε κιβώτιον ἔχει 24 κουτιά γάλα. Πόσα κουτιά γάλα ἐπώλησε καὶ πόσα εἰσέπραξεν ἂν κάθε κουτί τὸ ἐπώλησε 6 δρχ.;

2) Ἐνας ἔμπορος ἐπώλησε 4 κιβώτια ἀρωματικὰ σαπούνια. Κάθε κιβώτιον εἶχεν 22 σαπούνια. Πόσα σαπούνια ἐπώλησε καὶ πόσας δρχ. εἰσέπραξεν ἂν κάθε σαπούνι τὸ ἐπώλησε 3 δρχ.;

Νὰ γίνουν αἱ πράξεις:

$$1) 159 + 224 + 8 + 7 + 116 = \quad 3) 174 \times 5 =$$

$$2) 915 - 328 \quad 4) 67 \times 9 =$$

ΠΟΛΛΑΠΛΑΣΙΑΣΜΟΣ ΕΠΙ ΔΙΨΗΦΙΩΝ

Μάθημα 25ον

$$1) 73 \times 12 = \quad 2) 27 \times 14 = \quad 3) 35 \times 16 = \quad 4) 29 \times 23 =$$

1) Ἐνας ὑαλοπώλης ἐπώλησε 14 δωδεκάδες ποτήρια πρὸς 4 δρχ. τὸ ποτήρι. Πόσες δρχ. εἰσέπραξε;

2) Ἐνας ἔμπορος ἐπώλησε 13 δωδεκάδες μανδήλια πρὸς 6 δρχ. τὸ μαντήλι. Πόσες δρχ. εἰσέπραξε;

Μ ά θ η μ α 26ον

1) $19 \times 27 =$ 2) $28 \times 32 =$ 3) $51 \times 12 =$ 4) $29 \times 18 =$

1) Ἡγόρασα 3 δωδεκάδες πιάτα πρὸς 11 δραχ. τὸ πιάτο, 2 δωδεκάδες ποτήρια πρὸς 14 δραχ. τὸ ποτήρι. Πόσες δραχ. ἔδωσα;

2) Ἡγόρασα 14 μ. ὕφασμα πρὸς 32 δραχ. τὸ μέτρον διὰ νὰ κάμω σεντόνια καὶ 16 μ. ἄλλο ὕφασμα πρὸς 28 δραχ. τὸ μ. διὰ νὰ κάμω μαξιλάρια. Πόσες δραχ. ἔδωσα καὶ πόσες μοῦ ἔμειναν ἀπὸ 1000 δραχ.;

ΠΟΛΛΑΠΛΑΣΙΑΜΟΣ ἐπὶ 10 καὶ ἐπὶ 100

Μ ά θ η μ α 27ον

1) $29 \times 10 =$ 4) $78 \times 10 =$ 1) $9 \times 100 =$ 4) $7 \times 100 =$
 2) $32 \times 10 =$ 5) $26 \times 10 =$ 2) $4 \times 100 =$ 5) $10 \times 100 =$
 3) $89 \times 10 =$ 6) $39 \times 10 =$ 3) $5 \times 100 =$ 6) $8 \times 100 =$

ΔΙΑΙΡΕΣΙΣ

Μ ά θ η μ α 28ον

Παράδειγμα:

Διαιρετέος \longrightarrow

$$\begin{array}{r|l} 648 & 2 \\ = 4 & 324 \\ = 8 & \\ = & \end{array}$$

Διαιρέτης = 2

Πηλίκον = 324

Νὰ γίνουν αἱ διαιρέσεις μὲ τὰς δοκιμὰς τῶν :

1) $848 \overline{) 4}$ 3) $969 \overline{) 3}$ 5) $428 \overline{) 4}$
 2) $693 \overline{) 3}$ 4) $884 \overline{) 4}$ 6) $682 \overline{) 2}$

Μ ά θ η μ α 29ον

Νὰ γίνουν αἱ διαιρέσεις μὲ τὰς δοκιμὰς τῶν :

1) $975 \overline{) 5}$ 4) $864 \overline{) 6}$ 7) $948 \overline{) 8}$
 2) $898 \overline{) 7}$ 5) $978 \overline{) 7}$ 8) $732 \overline{) 6}$
 3) $374 \overline{) 2}$ 6) $328 \overline{) 3}$ 9) $525 \overline{) 5}$

Μ ά θ η μ α 30όν

Νὰ γίνουν αἱ διαιρέσεις μὲ τὰς δοκιμὰς τῶν :

1) 375 | 5

3) 894 | 9

5) 756 | 8

2) 648 | 7

4) 793 | 8

6) 432 | 4

ΔΙΑΙΡΕΣΙΣ ΜΕΡΙΣΜΟΥ

Παράδειγμα: Ένας φιλόανθρωπος Κύριος έμοίρασε εις 5 πτωχάς οικογενείας 975 δραχ. Πόσας δραχ. έπηρε ή κάθε οικογένεια ;

Σ κ έ ψ ι ς

Διά να εύρω πόσας δραχ. έπηρε ή κάθε οικογένεια θα κάμω Διαίρεσιν μερισμοῦ, διότι γνωρίζω τὸ ποσὸν τῶν χρημάτων, τὸ ὁποῖον έπηρεαν αἱ 5 οικογένειαί και ζητῶ να μάθω τὸ ποσὸν, τὸ ὁποῖον έπηρε ή μία οικογένεια. Διά τοῦτο θα διαιρέσω τὰς δραχ. 975 : 5. Τὸ πηλίκον θα μοῦ φανερώση πόσες δραχ. θα πάρη κάθε οικογένεια.

Λ ύ σ ι ς

Κ α τ ά τ α ξ ι ς
5 οικογ. 975 δραχ.
1 » X; »

975		5
47		195
25		
=		

' Α π ά ν τ η σ ι ς

"Ὡστε ή κάθε οικογένεια
θα πάρη 195 δραχ.

Μ ά θ η μ α 31ον

1) 8 εργάται έδούλευσαν εις μίαν οικοδομή και έπληρώθησαν 944 δραχ. Πόσες δραχ.μέσ θα πάρη ό κάθε εργάτης ;

2) Ήγόρασα δια τὸ σπίτι μου 41 κιλά λάδι και έπλήρωσα 874 δραχ. Πόσες δραχ. ήγόρασα τὸ κιλό ;

Νά γίνουν αἱ διαιρέσεις με τὰς δοκιμάς των :

1) 943 | 7

2) 594 | 8

3) 858 | 6

4) 698 | 9

Μ ά θ η μ α 32ον

1) Ένας χωρικός έπώλησε 9 κοτόπουλα και έπηρε 225 δραχ. Πόσες δραχ. έπώλησε τὸ ένα ;

2) Ένας εργάτης δια 8 ήμέρας έπληρώθη 968 δραχ. Πόσον έπληρώθη τήν μίαν ήμέραν ;

Νὰ γίνουιν αἱ διαιρέσεις μὲ τὰς δοκιμάς των :

$$1) 716 \overline{) 8}$$

$$2) 895 \overline{) 7}$$

$$3) 394 \overline{) 9}$$

$$4) 648 \overline{) 7}$$

ΔΙΑΙΡΕΣΙΣ ΜΕΤΡΗΣΕΩΣ

Παράδειγμα : Μὲ 8 δρχ. ἀγοράζω ἓνα κιλὸ πορτοκάλια. Μὲ 896 δρχ. πόσα κιλὰ ἔμπορῶ νὰ ἀγοράσω ;

Σ κ έ ψ ι ς

Διὰ νὰ εὔρω πόσα κιλὰ θὰ ἀγοράσω μὲ 896 δρχ. θὰ κάμω διαίρεσιν μετρήσεως, διότι γνωρίζω τὴν τιμὴν τοῦ ἐνὸς κιλοῦ καὶ δὲν γνωρίζω μὲ τὴν τιμὴν τῶν 896 δρχ. πόσα κιλὰ θὰ ἀγοράσω. Διὰ τοῦτο θὰ διαιρέσω τὸ 896 : 8. Τὸ πηλίκον θὰ μοῦ φανερώσῃ μὲ 896 δρχ. πόσα κιλὰ θὰ ἀγοράσω.

Λ ύ σ ι ς

Κατάταξις

Μὲ 8 δρχ. 1 κιλὸ
» 896 » X; »

$$\begin{array}{r|l} 896 & 8 \\ 9 & 112 \\ 16 & \\ \hline & = \end{array}$$

Ἀπάντησις

Ὡστε μὲ 896 δρχ. ἀγοράζω 112 κιλὰ.

Νὰ γίνουιν αἱ διαιρέσεις μὲ τὰς δοκιμάς των :

$$1) 978 \overline{) 7}$$

$$3) 645 \overline{) 5}$$

$$2) 396 \overline{) 8}$$

$$4) 798 \overline{) 8}$$

Μ ά θ η μ α 34ον

1) Διὰ μίαν μσθητικὴν ποδιὰν χρειάζονται 2 μ. ὕφασμα. Πόσες ποδιὲς ὅμοιες θὰ γίνουιν μὲ 328 μ. ;

2) Δι' ἓνα κοστούμι ἀνδρικὲς μπιζάμες χρειάζονται 4 μ. ὕφασμα. Πόσα κοστούμια μπιζάμες θὰ γίνουιν μὲ 572 μ. ὕφασμα ;

Νὰ γίνουιν αἱ διαιρέσεις μὲ τὰς δοκιμάς των :

$$1) 894 \overline{) 7}$$

$$3) 842 \overline{) 3}$$

$$2) 398 \overline{) 9}$$

$$4) 764 \overline{) 8}$$

ΔΙΑΙΡΕΣΙΣ ΔΙΑ ΔΙΨΗΦΙΟΥ

Μάθημα 35ον

1) Μὲ 21 κιλά γεμίζει ἓνας ἔμπορος ἓνα τενεκὲ βούτυρο. Πόσους τενεκέδες θὰ γεμίση μὲ 714 κιλά βούτυρο;

2) Πόσα ἡμερονύκτια εἶναι οἱ 864 ὥρες;

3) Μία δωδεκάδα ἔχει 12 κουμπιά. Πόσες δωδεκάδες θὰ γίνουν τὰ 912 κουμπιά;

4) Νὰ γίνουν αἱ διαιρέσεις μὲ τὰς δοκιμάς των:

$$\alpha) 845 \overline{) 25}$$

$$\gamma) 945 \overline{) 27}$$

$$\epsilon) 854 \overline{) 53}$$

$$\beta) 748 \overline{) 32}$$

$$\delta) 796 \overline{) 68}$$

$$\sigma\tau) 482 \overline{) 32}$$

Μάθημα 36ον

1) Ἐνας ἐλαιοπαραγωγὸς ἔχει 952 κιλά λάδι. Θέλει νὰ τὸ βάλῃ σὲ τενεκέδες. Κάθε τενεκὲ χωρεῖ 14 κιλά. Πόσους τενεκέδες θὰ χρειασθῇ;

2) Ἐνας χωρικός ἔχει 936 κιλά σιτάρι. Θέλει νὰ τὸ βάλῃ σὲ σακκιά. Κάθε σακκὶ χωρεῖ 78 κιλά σιτάρι. Πόσα σακκιά θὰ χρειασθῇ ὁ χωρικός;

3) Νὰ γίνουν αἱ διαιρέσεις μὲ τὰς δοκιμάς των:

$$\alpha) 600 \overline{) 18}$$

$$\gamma) 398 \overline{) 25}$$

$$\epsilon) 978 \overline{) 63}$$

$$\beta) 800 \overline{) 27}$$

$$\delta) 750 \overline{) 14}$$

$$\sigma\tau) 660 \overline{) 33}$$

Μάθημα 37ον

1) Τὸ γαλακτοπωλεῖον ΕΒΓΑ πωλεῖ τὸ γάλα πρὸς 6 δραχ. τὸ κιλό. Σήμερον εἰσέπραξε 942 δραχ. Πόσα κιλά γάλα ἐπώλησε;

2) Μία κυρία ἠγόρασε ἓνα ἐπανωφόρι ἀξίας 972 δραχμῶν συνεφώνησε δὲ νὰ τὸ πληρώσῃ εἰς 12 μηνιαίας δόσεις. Πόσα θὰ πληρώσῃ τὸν μῆνα;

ΔΙΑΙΡΕΣΙΣ ΔΙΑ 10 ΚΑΙ 100

Μάθημα 38ον

1) $870 : 10 =$	500 : 10 =	2) $700 : 100 =$	900 : 100 =
960 : 10 =	690 : 10 =	300 : 100 =	200 : 100 =
310 : 10 =	900 : 10 =	1000 : 100 =	800 : 100 =

1) Ένα κιλό καφές στοιχίζει 82 δραχ. Πόσα κιλά ήμπορεί να αγοράση ένας έμπορος με 574 δραχ. και πόσες δραχ. θα δώση αν αγοράση 10 κιλά;

2) Εάν τὸ κιλὸ τὸ λάδι ἔχη 24 δραχ., πόσα κιλά θα αγοράσω με 960 δραχ. και πόσες δραχ. θα δώσω αν αγοράσω 10 κιλά;

3) 10 κιλά λάδι έχουν 230 δραχ. Πόσες δραχ. έχει τὸ ένα κιλὸ και πόσες δραχ. θα δώσω αν αγοράσω 25 κιλά;

Μάθημα 39ον

Γράψε μου πόσες εκατοντάδες, πόσες δεκάδες και πόσες μονάδες έχουν οι αριθμοί :

	Έκατοντάδες	Δεκάδες	Μονάδες
756	7	5	6
398			
604			
709			
314			
600			
723			
509			
903			
698			
756			

Νὰ γίνουν αι πράξεις :

1) $394 + 258 + 109 =$	2) $700 - 319 =$	3) $814 - 593 =$
4) $29 \times 27 =$	5) $137 \times 5 =$	6) $709 \begin{array}{ l} 15 \end{array}$
7) $914 \begin{array}{ l} 32 \end{array}$	8) $596 \begin{array}{ l} 8 \end{array}$	9) $709 \begin{array}{ l} 6 \end{array}$

Μάθημα 40όν

1) Ένας γεωργός έπώλησε 185 κιλά σιτάρι προς 4 δραχ. τὸ κιλό. Μὲ τὰ χρήματα ποὺ ἐπῆρε ἠγόρασε ρύζι πρὸς 10 δραχ. τὸ κιλό. Πόσα κιλά ρύζι ἠγόρασε;

2) Ἡγόρασα 6 μ. ὑφασμα πρὸς 100 δραχ. τὸ μ. Συνεφώνησα νὰ τὸ πληρώσω εἰς 12 μηνιαίας δόσεις. Πόσα θὰ πληρώσω τὸν μῆνα;

Μάθημα 41ον

Οἱ ἀριθμοὶ ἀπὸ τὸ 1.000 ἕως τὸ 10.000

1 χιλιάδα = 1000 μονάδες	10 000 μονάδες = 10 χιλιάδες
6 » = »	8.000 » = »
3 » = »	3.000 » = »
9 » = »	7.000 » = »
10 » = »	2.000 » = »
4 » = »	4.000 » = »
8 » = »	9.000 » = »
5 » = »	5.000 » = »
2 » = »	1.000 » = »

2) 9000 + 1000 =	6000 + 1000 =	10000 - 1000 =	8000 - 1000 =
3000 + 1000 =	1000 + 1000 =	3000 - 1000 =	4000 - 1000 =
7000 + 1000 =	4000 + 1000 =	7000 - 1000 =	2000 - 1000 =
2000 + 1000 =	8000 + 1000 =	9000 - 1000 =	5000 - 1000 =

3) 3500 + 500 =	4000 + 500 =	10000 - 500 =	3000 - 500 =
6000 + 500 =	2500 + 500 =	7500 - 500 =	8000 - 500 =
8500 + 500 =	6500 + 500 =	4000 - 500 =	6000 - 500 =
9500 + 500 =	1500 + 500 =	9000 - 500 =	7000 - 500 =

Μάθημα 42ον

1) Νὰ γράψω ἀπὸ τὸ 1000 ἕως τὸ 10.000 ἀνεβαίνοντας ἀνὰ 100.

1100	2100	3100	4100	5100	6100	7100	8100	9100
1200
.....
.....
2000	3000	4000	5000	6000	7000	8000	9000	10000

2) Να γράψω από το 1000 έως το 10.000 ανεβαίνοντας ανά 50.

1050	2050	3050	4050	5050	6050	7050	8050	9050
1100								
1150								
2000	3000	4000	5000	6000	7000	8000	9000	10000

Μ ά θ η μ α 43ο ν

1) Να γράψω από το 1000 έως 1500 ανεβαίνοντας δέκα -δέκα.

2) Να γράψω από το 1000 έως το 1100 ανεβαίνοντας ένα -ένα.

1001	1011	1021	1031	1041	1091			
1010	1020	1030	1040	1050	1060	1070	1080	1090	1100

Μ ά θ η μ α 44ο ν

- 1) Να ανεβήτε από το 1000 έως το 1200 προσθέτοντας κάθε φορά 5 μονάδες.
1000	1005	1010
- 2) Να ανεβήτε από το 2000 έως το 5000 προσθέτοντας κάθε φορά 20 μονάδες.
- 3) Να ανεβήτε από 9900 έως 10.000 προσθέτοντας κάθε φορά 2 μονάδες.

Μ ά θ η μ α 45ο ν

1) Να γράψετε με ψηφία τους εξής αριθμούς:

- 1) Επτά χιλιάδες έννεακόσια είκοσι ἔξι : _____
- 2) δύο χιλιάδες δέκα τρία : _____
- 3) ἔξι χιλιάδες ἔξι : _____
- 4) ὀκτώ χιλιάδες πεντακόσια τέσσαρα : _____
- 5) ἑννέα χιλιάδες ἑνενηντα ἑννέα : _____
- 6) τρεῖς χιλιάδες τρία : _____
- 7) χίλια είκοσι ὀκτώ : _____

- 8) δύο χιλιάδες εκατὸν τριάντα δύο : _____
 9) τρεῖς χιλιάδες ἑνενήντα ἑννέα : _____
 10) ἑπτὰ χιλιάδες ἑπτὰ. : _____

2) Πόσες χιλιάδες, πόσες ἑκατοντάδες, πόσες δεκάδες καὶ πόσες μονάδες ἔχουν οἱ ἀριθμοὶ :

	Χιλιάδες	Ἐκατοντάδες	Δεκάδες	Μονάδες
8756	8	7	5	6
3009	_____	_____	_____	_____
4123	_____	_____	_____	_____
8007	_____	_____	_____	_____
3014	_____	_____	_____	_____
9108	_____	_____	_____	_____
4200	_____	_____	_____	_____
7199	_____	_____	_____	_____
3579	_____	_____	_____	_____
4058	_____	_____	_____	_____
7149	_____	_____	_____	_____
904	_____	_____	_____	_____

3) Νὰ γίνουν οἱ ἀσκήσεις :

1000 + 1 =	9999 + 1 =	5000 - 1 =	6000 - 1 =
3099 + 1 =	6000 + 1 =	1000 - 1 =	7900 - 1 =
7999 + 1 =	5004 + 1 =	3100 - 1 =	9000 - 1 =
3499 + 1 =	6009 + 1 =	7090 - 1 =	4100 - 1 =
8799 + 1 =	7019 + 1 =	8080 - 1 =	5500 - 1 =

Μάθημα 46ον

Νὰ γίνουν αἱ πράξεις :

9095 + 5 =	5997 + 3 =	10000 - 4 =	9000 - 12 =
3004 + 6 =	8498 + 2 =	8100 - 6 =	9900 - 6 =
7995 + 5 =	6593 + 7 =	8900 - 3 =	6100 - 4 =
9993 + 7 =	4999 + 1 =	7920 - 4 =	7200 - 7 =
8004 + 6 =	1099 + 1 =	8000 - 5 =	6100 - 3 =
1800 + 4 =	1609 + 1 =	7000 - 1 =	8090 - 1 =
7200 + 6 =	1499 + 1 =	1810 - 1 =	6100 - 1 =
3142 + 8 =	1899 + 1 =	9000 - 1 =	3000 - 1 =
1310 + 1 =	7599 + 1 =	6050 - 4 =	7500 - 4 =
4409 + 1 =	6099 + 1 =	7010 - 1 =	8000 - 6 =

1010 + 1 =	9099 + 1 =	4000 - 1 =	4100 - 1 =
8050 + 3 =	9998 + 2 =	8010 - 1 =	9900 - 1 =
7099 + 1 =	3004 + 1 =	3030 - 1 =	3900 - 1 =
6999 + 1 =	6099 + 1 =	6000 - 1 =	6040 - 1 =
3599 + 1 =	2999 + 1 =	7100 - 1 =	4000 - 1 =
8060 + 1 =	3040 + 1 =	9099 - 1 =	9000 - 1 =

Μ ά θ η μ α 47ο ν

Νά γίνου ν α ί π ρά ξ εις :

1199 + 1 =	9909 + 1 =	7000 - 1 =	6100 - 1 =
2009 + 1 =	4209 + 1 =	8010 - 1 =	3010 - 1 =
8999 + 1 =	7399 + 1 =	9100 - 1 =	4050 - 1 =
4309 + 1 =	8099 + 1 =	7200 - 1 =	8000 - 1 =
5009 + 1 =	5999 + 1 =	3500 - 1 =	7600 - 1 =
7199 + 1 =	2999 + 1 =	4000 - 1 =	9000 - 1 =

Μ ά θ η μ α 48ο ν

Ο ί ά ρι θ μ ο ι ά π ό 10.000 -- 100.000

- 1) Νά ά ν ε β ή τ ε ά π ό τ ό 1000 έ ω ς τ ό 100.000 χ ί λ ι α - χ ί λ ι α .
- 2) Νά ά ν ε β ή τ ε ά ν ά 5.000 έ ω ς τ ό 100.000.
- 3) Νά ά ν ε β ή τ ε ά ν ά 4.000 έ ω ς τ ό 100.000.

Μ ά θ η μ α 49ο ν

- 1) Νά ά ν ε β ή τ ε ά π ό 90.000 έ ω ς 100.000 ά ν ά 500.
- 2) Νά ά ν ε β ή τ ε ά π ό 25.000 έ ω ς 30.000 ά ν ά 100.
- 3) Νά ά ν ε β ή τ ε ά π ό 80.000 έ ω ς 100.000 ά ν ά 400.
- 4) Νά γ ρ ά ψ ε τ ε μ έ ψ η φ ί α τ ο ύ ς ά ρι θ μ ο ύ ς :
 - α) Ό γ δ ό ν τ α τ ρ ε ί ς χ ι λ ι ά δ ε ς π ε ν τ α κ ό σ ι α ε ί κ ο σ ι τ έ ς σ α ρ α : _____
 - β) τ ρ ι ά ν τ α χ ι λ ι ά δ ε ς έ κ α τ ό ν ε ί κ ο σ ι έ ξ : _____
 - γ) έ ξ ή ν τ α χ ι λ ι ά δ ε ς π ε ν ή ν τ α : _____
 - δ) έ ν ε ν ή ν τ α χ ι λ ι ά δ ε ς π ε ν τ α κ ό σ ι α ε ί κ ο σ ι τ ρ ί α : _____
 - ε) τ ρ ι ά ν τ α χ ι λ ι ά δ ε ς έ ξ ή ν τ α : _____
 - στ) ό γ δ ό ν τ α χ ι λ ι ά δ ε ς ό κ τ ώ : _____

- ζ) εβδομήντα πέντε χιλιάδες τρία : _____
 η) είκοσι επτά χιλιάδες έξι : _____
 θ) δέκα χιλιάδες ένα : _____
 ι) είκοσι τρείς χιλιάδες επτά. : _____

Πόσες δεκάδες χιλιάδες, πόσες χιλιάδες, πόσες εκατοντάδες, πόσες δεκάδες και πόσες μονάδες έχουν οι αριθμοί :

	Δεκάδες Χιλ.	Χιλ.	Έκατ.	Δεκάδες	Μονάδες
83756	8	3	7	5	6
60035	_____	_____	_____	_____	_____
87303	_____	_____	_____	_____	_____
9000J	_____	_____	_____	_____	_____
67025	_____	_____	_____	_____	_____
32356	_____	_____	_____	_____	_____
94008	_____	_____	_____	_____	_____
77007	_____	_____	_____	_____	_____
39017	_____	_____	_____	_____	_____
25294	_____	_____	_____	_____	_____
73709	_____	_____	_____	_____	_____
60006	_____	_____	_____	_____	_____
30033	_____	_____	_____	_____	_____
91708	_____	_____	_____	_____	_____

Μ ά θ η μ α 50όν

1) Να γράψετε με ψηφία τούς αριθμούς :

- α) Όγδόντα χιλιάδες οκτακόσια έξιήντα έννέα : _____
 β) σαράντα χιλιάδες δέκα τέσσαρα : _____
 γ) είκοσι χιλιάδες δώδεκα : _____
 δ) εβδομήντα χιλιάδες εβδομήντα επτά : _____
 ε) πενήντα πέντε χιλιάδες δέκα τρία : _____
 στ) έξιήντα έξι χιλιάδες έξι : _____
 ζ) εβδομήντα χιλιάδες εκατόν είκοσι τέσσαρα : _____
 η) δέκα χιλιάδες δέκα : _____
 θ) δέκα έξι χιλιάδες έξιήντα έξι : _____
 ι) τριάντα τρείς χιλιάδες τριάντα τρία. : _____

2) Να γίνουν οι πράξεις:

99990 + 10 =	36990 + 10 =	30000 - 10 =	80000 - 10 =
88990 + 10 =	35890 + 10 =	77000 - 10 =	00100 - 10 =
77090 + 10 =	27690 + 10 =	66600 - 10 =	25500 - 10 =
10010 + 10 =	16000 + 10 =	100000 - 10 =	66000 - 10 =
18020 + 10 =	43090 + 10 =	40000 - 10 =	27000 - 10 =
69990 + 10 =	34190 + 10 =	21600 - 10 =	82000 - 10 =
45490 + 10 =	69900 + 10 =	77300 - 10 =	86100 - 10 =
33390 + 10 =	40190 + 10 =	44400 - 10 =	55550 - 10 =
11990 + 10 =	89990 + 10 =	60000 - 10 =	90000 - 10 =
25999 + 1 =	58999 + 1 =	100000 - 1 =	55100 - 1 =
89999 + 1 =	60009 + 1 =	30000 - 1 =	60010 - 1 =
19599 + 1 =	33399 + 1 =	77000 - 1 =	70100 - 1 =
75609 + 1 =	77799 + 1 =	65100 - 1 =	50000 - 1 =
99999 + 1 =	44449 + 1 =	33900 - 1 =	34000 - 1 =
30009 + 1 =	69999 + 1 =	80000 - 1 =	19000 - 1 =
70009 + 1 =	47599 + 1 =	63500 - 1 =	23000 - 1 =
63999 + 1 =	20299 + 1 =	66000 - 1 =	18100 - 1 =

Μ ά θ η μ α 51ον

Οι άριθμοι από 10.000 έως 1.000.000

- 1) Να άνεβήτε από 100.000 έως 200.000 άνά 10 χιλ.
- 2) Να άνεβήτε άνά 50.000 έως τó 1.000.000
- 3) Να άνεβήτε από 500.000 έως 600.000 άνά 5.000.
- 4) Να άνεβήτε από 950.000 έως 1.000.000 άνά 2.000.
- 5) Να άνεβήτε από 600.000 έως 700.000 άνά 4.000.

Μ ά θ η μ α 52ον

Νά γράψετε με ψηφία τούς άριθμούς:

- 1) έκατόν είκοσι έπτά χιλ. τετρακόσια είκοσι όκτώ : _____
- 2) έξακόσιες τριάντα τρεις χιλιάδες είκοσι έπτά : _____
- 3) πεντακόσιες πενήντα χιλιάδες πέντε : _____
- 4) έξακόσιες χιλιάδες έξι : _____

- 5) διακόσιες είκοσι ὀκτὼ χιλιάδες : _____
 6) ἑπτακόσιες ἑβδομήντα ἑννέα χιλιάδες ἑννέα : _____
 7) τριακόσιες χιλιάδες τριάντα τρία : _____
 8) τετρακόσιες είκοσι ὀκτὼ χιλ. ἑπτακόσια είκοσι : _____
 9) διακόσιες χιλιάδες δύο : _____
 10) πεντακόσιες δέκα ὀκτὼ χιλιάδες : _____
 11) ἑκατὸν δέκα ὀκτὼ χιλιάδες πέντε : _____
 12) ἑξακόσιες είκοσι δύο χιλιάδες ἑννέα : _____

756900 + 100 =	899900 + 100 =	1000000 - 100 =	770000 - 100 =
999900 + 100 =	540900 + 100 =	300000 - 100 =	580000 - 100 =
309000 + 100 =	270000 + 100 =	270000 - 100 =	990000 - 100 =
759900 + 100 =	658900 + 100 =	650000 - 100 =	400000 - 100 =
666000 + 100 =	499900 + 100 =	440000 - 100 =	100000 - 100 =
300000 + 100 =	600000 + 100 =	800000 - 100 =	360000 - 100 =

Μ ά θ η μ α 53ον

199990 + 10 =	300990 + 10 =	701990 + 10 =	440990 + 10 =
599990 + 10 =	600000 + 10 =	609990 + 10 =	400990 + 10 =
999990 + 10 =	501990 + 10 =	304990 + 10 =	790990 + 10 =
799990 + 10 =	804990 + 10 =	999990 + 10 =	399990 + 10 =
100000 - 10 =	710100 - 10 =	800000 - 10 =	510900 - 10 =
500000 - 10 =	600000 - 10 =	210110 - 10 =	708000 - 10 =
210100 - 10 =	301110 - 10 =	200100 - 10 =	201900 - 10 =
604000 - 10 =	750100 - 10 =	600400 - 10 =	881000 - 10 =

Μ ά θ η μ α 54ον

1) Νά γίνουν αἱ πράξεις:

999999 + 1 =	400099 + 1 =	1000000 - 1 =	110000 - 1 =
309999 + 1 =	845099 + 1 =	500000 - 1 =	600500 - 1 =
709999 + 1 =	199999 + 1 =	710000 - 1 =	210110 - 1 =
899999 + 1 =	300099 + 1 =	740100 - 1 =	210100 - 1 =
700099 + 1 =	409999 + 1 =	696100 - 1 =	350900 - 1 =
500000 + 1 =	700000 + 1 =	300000 - 1 =	500600 - 1 =

2) Νά γράψης πόσες ἑκατοντάδες χιλιάδες, πόσες δεκάδες χιλιάδες, πόσες χιλιάδες, πόσες ἑκατοντάδες, πόσες δεκάδες καὶ πόσες μονάδες ἔχουν οἱ παρακάτω ἀριθμοί: (ὅπως εἶναι ὁ πρῶτος ἀριθμὸς σὲ στήλες).

	Χιλιάδες			Μονάδες		
	Έκατ. χιλ.	Δεκ. χιλ.	Χιλ.	Έκατ.	Δεκ.	Μονάδες
	6	0	5	3	2	4
605324						
956258	—	—	—	—	—	—
100504	—	—	—	—	—	—
790000	—	—	—	—	—	—
356798	—	—	—	—	—	—
604592	—	—	—	—	—	—
893670	—	—	—	—	—	—
756444	—	—	—	—	—	—
695372	—	—	—	—	—	—
809504	—	—	—	—	—	—
654703	—	—	—	—	—	—
800605	—	—	—	—	—	—
914027	—	—	—	—	—	—

Μ ά θ η μ α 55ον

Οί αριθμοί από 100.000 και άνω

1) Να γράψης με ψηφία τούς αριθμούς:

ένα έκατομ. =	_____	ένα δισεκατομ. =	_____
δύο έκατομ. =	_____	πενήντα δισεκατομ. =	_____
πέντε » =	_____	έκατό » =	_____
δέκα » =	_____	ένα τρισεκατομ. =	_____
τριάντα » =	_____	τέσσερα » =	_____
πενήντα » =	_____	έβδομ. πέντε » =	_____
έκατό » =	_____	έκατό » =	_____

- 2) α) Τί κάνουν οί 1000 χιλιάδες : _____
 β) » » τὰ 1000 έκατομμύρια : _____
 γ) » » τὰ 1000 δισεκατομμύρια : _____

3) Μè πόσα ψηφία γράφονται :

α) Οί μονάδες =	1	ψηφίον	Οί έκατοντάδες χιλ. =	_____
β) Οί δεκάδες =	_____	_____	τό έκατομμύριον =	_____
γ) Οί έκατοντάδες =	_____	_____	οί δεκάδες έκατομ. =	_____
δ) Οί χιλιάδες =	_____	_____	οί έκατοντ. έκατομ. =	_____
ε) Οί δεκάδες χιλ. =	_____	_____	τό δισεκατομ. =	_____

4) Ποιοι λέγονται μονοψήφιοι, ποιοι διψήφιοι, ποιοι τριψήφιοι και ποιοι πολυψήφιοι αριθμοί;

5) Γράψε μου 3 μονοψηφίους, 3 διψηφίους, 3 τριψηφίους και 3 πολυψηφίους αριθμούς.

Μ ά θ η μ α 56ον

1) Μὲ πόσα μηδενικά γράφονται :

α) 1000	= 3 μηδενικά	στ) 100.000.000	= _____
β) 10.000	= _____	ζ) 1.000.000.000	= _____
γ) 100.000	= _____	η) 10.000.000.000	= _____
δ) 1.000.000	= _____	θ) 100.000.000.000	= _____
ε) 10.000.000	= _____	ι) 1.000.000.000.000	= _____

2) Γράψατε μὲ γράμματα τοὺς ἀριθμούς :

α) 7.425.392	β) 975.428.524	γ) 801.000
δ) 74.609.303	ε) 1.756.398.600	στ) 23.904.750

3) Γράψατε μὲ ψηφία τοὺς ἀριθμούς :

- α) τρία ἑκατομμύρια πεντακόσιες εἴκοσι ἑννέα χιλιάδες τετρακόσια δέκα τέσσαρα _____
- β) ἑβδομήντα πέντε ἑκατομμύρια πεντακόσιες εἴκοσι χιλιάδες _____
- γ) ἑπτὰ δισεκατομμύρια ἑνεακόσια εἴκοσι τέσσαρα ἑκατομμύρια ἑξακόσιες χιλιάδες _____
- ε) δέκα ἑκατομμύρια ἑπτακόσιες εἴκοσι ἑννέα χιλιάδες διακόσιες ἑβδομήντα δύο _____
- στ) τρία δισεκατομμύρια ἑπτακόσια δισεκατομ. _____
- ζ) ἑξ ἑκατομμύρια διακόσιες χιλιάδες _____
- η) ἑννέα ἑκατομμύρια ἑκατὸν ἑβδομήντα πέντε χιλιάδες τετρακόσια εἴκοσι τρία. _____

4) Νὰ χαρακτηρίσετε καὶ νὰ βάλετε εἰς τὴν κατάλληλον στήλην τὰ ψηφία τῶν ἀριθμῶν :

	Έκατομμύρια			Χιλιάδες			Μονάδες		
	Έκ.	Δεκ.	Μον.	Έκ.	Δεκ.	Μον.	Έκ.	Δεκ.	Μον.
756.392.127	7	5	6	3	9	2	1	2	7
853.068.104	—	—	—	—	—	—	—	—	—
75.306.507	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7.698.375	—	—	—	—	—	—	—	—	—
156.075.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—
224.096.354	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Μ ά θ η μ α 57ον

Νά κάμετε τὰς παρακάτω προσθέσεις :

α) 8759	β) 648378	γ) 824000	δ) 8756	ε) 674592
+ 13948	+ 39604	+ 92756	+ 1839	+ 37946
			156424	154398

Μ ά θ η μ α 58ον

1) Εἰς μίαν οἰκογένειαν ἐργάζονται 3 ἄτομα. Ὁ πατέρας παίρνει 4.596 δρχ. τὸν μῆνα, ἡ μητέρα 2.876 δρχ. καὶ ἡ κόρη 986 δρχ. Πόσες δρχ. εἰσπράττουν τὰ τρία ἄτομα αὐτῆς τῆς οἰκογενείας ;

2) Ἕνας καταστηματάρχης ἔχει εἰς τὸ κατάστημά του τέσσαρας ὑπαλλήλους. Εἰς τὸν μεγαλύτερον πληρώνει τὸν μῆνα 3.978 δρχ. εἰς τὸν δεύτερον 2.593 δρχ., εἰς τὸν τρίτον 1100 δρχ. καὶ εἰς τὸν τέταρτον 978 δρχ. Πόσες δρχ. πληρώνει ὁ καταστηματάρχης τὸν μῆνα εἰς τοὺς ὑπαλλήλους του ;

Μ ά θ η μ α 59ον

1) Ἕνα μεγάλο κατάστημα παιγνιδίων εἰσήγαγεν ἐκ τοῦ ἑξωτερικοῦ παιγνίδια καὶ ἔδωσε 19.583 δρχ., δι' αὐτοκινητάκια 24.528 δρχ., διὰ ποδήλατα 18.732 δρχ., διὰ μπάλαις 6.385 δρχ. Πόσες δρχ. ἔδωσε δι' ὅλα ;

2) Ἡ Στερεὰ Ἑλλάδα ἔχει 2.805.000 κατοίκους, ἡ Πελοπόννησος 1.090.000, ἡ Ἡπειρος μὲ τὴν Θεσσαλίαν 1.045.000, ἡ Μακεδονία καὶ ἡ Θράκη 2.256.000 καὶ ὅλα τὰ νησιά 1.171.000. Πόσους κατοίκους ἔχει ἡ Ἑλλάδα ;

Νὰ γίνουιν αἱ προσθέσεις :

$$\alpha) 6459 + 18705 + 38496 =$$

$$\gamma) 6754 + 3928 + 678 + 1704 =$$

$$\beta) 89578 + 15524 + 9782 + 14728 =$$

$$\delta) 85 + 1793 + 619 + 3524 =$$

Μάθημα 60όν

1) Εἰς ἓνα Δημόσιον Σχολεῖον φοιτοῦν 278 ἀγόρια. Τὰ κορίτσια εἶναι 54 περισσότερα ἀπὸ τὰ ἀγόρια. Πόσα κορίτσια καὶ ἀγόρια φοιτοῦν εἰς τὸ σχολεῖον αὐτό ;

2) Ἐνας κύριος ἠγόρασεν ἓνα ἐξοχικὸν οἰκόπεδον καὶ ἔδωσε 86.850 δραχ. Εἰς αὐτὸ ἔκτισε μίαν μονοκατοικίαν ἣ ὅποια τοῦ ἐστοίχισεν 187.452 δραχ. Ἐπλήρωσεν εἰς τὴν ἐφορείαν 4.295 δραχ. Πόσες δραχ. ἐξώδευσε δι' ὅλα ;

Νὰ γίνουιν αἱ προσθέσεις :

$$\alpha) 97354 + 19528 + 8372 =$$

$$\delta) 8394 + 17524 + 2892 + 3564 =$$

$$\beta) 5637 + 948 + 2756 + 1898 =$$

$$\epsilon) 7893 + 978 + 3524 =$$

$$\gamma) 67853 + 15978 + 56394 + 2978 =$$

$$\sigma\tau) 4658 + 6157 + 9365 + 74 =$$

Μάθημα 61ον

1) Ἡ μητέρα μου ἐπλήρωσε διὰ τὴν ἐγγραφὴν μου δραχ. 1416, διὰ τὴν ἀδελφὴν μου, ἣ ὅποια πηγαίνει εἰς τὸ Γυμνάσιον 615 δραχ. περισσότερες ἀπὸ ἐμένα. Πόσες δραχ. ἐπλήρωσε καὶ διὰ τοὺς δύο μας ;

2) Ἐνα κατάστημα εἰσέπραξε τὸν Νοέμβριον 12.378 δραχ., τὸν Δεκέμβριον εἰσέπραξε 7856 περισσότερες καὶ τὸν Ἰανουάριον ὅσες τοὺς δύο πρώτους μῆνας. Πόσες δραχ. εἰσέπραξε τοὺς τρεῖς μῆνας τὸ κατάστημα ;

Νὰ γίνουιν αἱ προσθέσεις :

$$\alpha) 1456378 + 958000 + 127524 =$$

$$\beta) 800000 + 126375 + 254998 =$$

$$\gamma) 600 + 5728 + 3600 + 1297 =$$

$$\delta) 6659 + 13876 + 512 =$$

ΑΦΑΙΡΕΣΙΣ

Μάθημα 62ον

1) Ἐνας ἐργολάβος οἰκοδομῶν ἔκτισε μίαν μονοκατοικίαν, ἣ

ὅποια τοῦ ἐστοίχισε 178.425 δρχ. Ὄταν τὴν ἐπώλησεν εἰσέπραξε 200.000 δρχ. Πόσες δρχ. ἐκέρδισε;

2) Ἐνας ὑπάλληλος παίρνει τὸν μῆνα 4.593 δρχ. Ἐξοδεύει τὶς 3857 δρχ. Πόσες τοῦ μένουσιν;

Νὰ γίνουσι αἱ ἀφαιρέσεις μὲ τὰς δοκιμάς των :

1) 6754 — 3928 =	4) 2529394 — 1857498 =
2) 85975 — 47893 =	5) 10000 — 8493 =
3) 8000 — 5765 =	6) 89774 — 44589 =

Μάθημα 63ον

1) Δύο ἔμποροι κατέθεσαν 48.750 δρχ. διὰ νὰ κάμουν μίαν ἐπιχείρησιν. Τοῦ ἐνὸς τὸ κεφάλαιον ἦτο 27.900 δρχ. Πόσες δρχ. ἦσαν τοῦ ἄλλου συνεταίρου;

2) Ὁ Ὀλυμπος ἔχει ὕψος 2917 μ. καὶ ὁ Παρνασσὸς ἔχει 2457 μ. Πόση διαφορά ἔχει τὸ ἕνα βουνὸ ἀπὸ τὸ ἄλλο;

Νὰ γίνουσι αἱ ἀφαιρέσεις μὲ τὰς δοκιμάς των :

1) 8573 — 6420 =	4) 1000000 — 524793 =
2) 90000 — 57394 =	5) 6453 — 928 =
3) 84713 — 64954 =	6) 79681 — 34296 =

Μάθημα 64ον

1) Τὸ ἄθροισμα δύο ἀριθμῶν εἶναι 8.475. Ὁ ἕνας ἀπὸ αὐτοὺς εἶναι 5.479. Ποῖος εἶναι ὁ ἄλλος ἀριθμὸς;

2) Ποῖον ἀριθμὸν πρέπει νὰ προσθέσω εἰς τὸ 6480 διὰ νὰ γίνῃ 11.754;

Νὰ γίνουσι αἱ ἀφαιρέσεις μὲ τὰς δοκιμάς των :

1) 6400 — 3754 =	4) 27000 — 15978 =
2) 95000 — 38978 =	5) 16000 — 3594 =
3) 100000 — 53785 =	6) 41000 — 14756 =

Μάθημα 65ον

1) Ἡ Κωνσταντινούπολις ἐκυριεύθη ἀπὸ τοὺς Τούρκους τὸ 1453. Πόσα χρόνια ἐπέρασαν ἀπὸ τότε;

2) Ποῖον ἀριθμὸν πρέπει νὰ προσθέσω στὸ 4798 διὰ νὰ γίνῃ 8.000 ;

3) Ἀπὸ τὴν μάχη τοῦ Μαραθῶνος ἕως τὸ 1962 ἔχουν περάσει 2452 χρόνια. Πότε ἐγένεν ἡ μάχη αὕτη ;

Νὰ γίνουν αἱ ἀφαιρέσεις μὲ τὰς δοκιμὰς τῶν :

$$1) 8594 - 978 =$$

$$3) 10000 - 8572 =$$

$$2) 60000 - 32504 =$$

$$4) 1594258 - 879645 =$$

Μάθημα 66ον

1) Ἐνας ἔμπορος ἔχει εἰς τὸ κατάστημά του ὑφάσματα ἀξίας 912.540 δρχ., ὀφείλει δὲ εἰς διαφόρους 454.620 δρχ. Πόσες δρχ. εἶναι καθαρὰ ἡ περιουσία του ;

2) Ποῖον ἀριθμὸν πρέπει νὰ προσθέσω εἰς τὸ 4768 διὰ νὰ σχηματίσω τὸ 8.793 ;

3) Νὰ ἀντικαταστήσετε τὰ ἐρωτηματικά μὲ τὰ ψηφία ποὺ πρέπει εἰς τὰς παρακάτω ἀφαιρέσεις ;

$$1) 9.650$$

$$2) 73.942$$

$$3) 8.735$$

$$\begin{array}{r} - ; ; ; \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} - ; ; ; ; \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} - ; ; ; \\ \hline \end{array}$$

$$4.372$$

$$42.531$$

$$5.694$$

ΣΥΝΘΕΤΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΠΡΟΣΘΕΣΕΩΣ ΚΑΙ ΑΦΑΙΡΕΣΕΩΣ

Μάθημα 67ον

1) Ἐνα πλοῖον ἐφόρτωσεν εἰς τὴν Κέρκυραν 8.528 κιλά λάδι, εἰς τὴν Κεφαλληνίαν 2.754, εἰς τὴν Ζάκυνθον 4.594 κιλά. Εἰς τὰς Πάτρας ἐξεφόρτωσε 9.758 κιλά. Πόσα κιλά τοῦ ἔμειναν διὰ νὰ ξεφορτώσῃ εἰς τὸν Πειραιᾶ ;

2) Διὰ νὰ κτισθῇ ἓνα σχολεῖον εἰς ἓνα χωρίον, ἐξωδεδύθησαν δι' ὑλικά 74.596 δρχ., δι' ἐργατικά 24.957 δρχ., διὰ μεταφορικά 5.428 δρχ. Τὸ κράτος ἔδωσε 85.000 δρχ. καὶ τὰ ὑπόλοιπα ἡ Κοινότης τοῦ χωρίου. Πόσες δρχ. ἔδωσε ἡ Κοινότης ;

3) Νά αντικαταστήσετε τὰ ἐρωτηματικά μὲ τὰ ψηφία πού πρέπει εἰς τὰς παρακάτω ἀφαιρέσεις :

8.524	9.000	10.000
— ; ; ; ;	— ; ; ; ;	— ; ; ; ;
2.798	3.528	5.978

Μ ά θ η μ α 68ον

1) Ἐνα κατάστημα εἰσέπραξε τὸν Ἰανουάριον 13.728 δρχ., τὸν Φεβρουάριον 5.814 δρχ. ὀλιγώτερες. Πόσες δρχ. εἰσέπραξε καὶ τοὺς δύο μῆνας :

2) Λιὰ νὰ κάμουν μίαν ἐπιχείρησιν δύο ἔμποροι χρειάζονται 75.000 δρχ. Ὁ ἕνας ἔχει 38.000 καὶ ὁ ἄλλος 27.500 δρχ. Πόσα χρήματα λείπουν ἀκόμη :

Νά γίνουν αἱ ἀφαιρέσεις μὲ τὰς δοκιμάς των :

1) 6759 — 2983 =	3) 1000000 — 654579 =
2) 85000 — 39578 =	4) 800000 — 493720 =

Μ ά θ η μ α 69ον

1) Ἐνας ἔμπορος ἐκέρδισε ἀπὸ μίαν πανήγυριν τὴν α' ἡμέραν 4375 δρχ., τὴν β' ἡμέραν 827 δρχ. περισσότερες καὶ τὴν γ' 514 δρχ. ὀλιγώτερες ἀπὸ τὴν δευτέραν ἡμέραν. Πόσας δρχ. ἐκέρδισε τὴν δευτέραν ἡμέραν, πόσας τὴν τρίτην καὶ πόσας καὶ τὰς τρεῖς ἡμέρας :

2) Εἰς μίαν οἰκογένειαν ἐργάζονται τρεῖς. Ὁ πατέρας παίρνει 4728 δρχ., ὁ μέγας γιὸς 2216 δρχ. καὶ ὁ μικρὸς γιὸς 1854 δρχ. Ἀπὸ τὰ χρήματα αὐτὰ ἐξοδεύουν διὰ τροφὴν 1350 δρχ., δι' ἐνοίκιον 1350 δρχ. καὶ δι' ἄλλα ἔξοδα 1875 δρχ. Πόσες δρχ. περισσεύουν εἰς αὐτὴν τὴν οἰκογένειαν τὸν μῆνα :

Νά αντικαταστήσετε μὲ ψηφία τὰ ἐρωτηματικά εἰς τὰς παρακάτω ἀφαιρέσεις :

1) 8.594	2) 10.000	3) 8.478
— ; ; ; ;	— ; ; ; ; ;	— ; ; ; ; ;
3.295	6.795	2.596

Μάθημα 70όν

1) Ένα εργοστάσιον παρήγαγε 9824 μέτρα ύφασματος συνδονίων την μίαν εβδομάδα, την άλλην εβδομάδα παρήγαγε 978 μ. ολιγότερα και την τρίτην εβδομάδα όσα μέτρα τας δύο πρώτας εβδομάδας. Πόσα μ. ύφασμα παρήγαγε τας τρεις εβδομάδας;

2) Ένας έμπορος έκέρδισε τον πρώτον μήνα 8750 δραχ., τον δεύτερον 2894 δραχ. περισσότερες και τον τρίτον μήνα 856 δραχ. ολιγότερες από τον δεύτερον μήνα. Πόσες δραχ. έκέρδισε τούς τρεις μήνας;

Νά γίνουν αι άφαιρέσεις με τας δοκιμάς των :

1) 27978 — 14583 =	3) 6000 — 1798 =
2) 84720 — 35924 =	4) 2000 — 949 =

ΠΟΛΛΑΠΛΑΣΙΑΣΜΟΣ

Μάθημα 71ον

1) Ένας οικογενειάρχης ήγόρασε 756 κιλά σιτάρι προς 3 δραχ. τὸ κιλό. Πόσες δραχ. έδωσε;

2) Ένας παντοπόλης ήγόρασε 9 κιβώτια αυγά. Κάθε κιβώτιον περιείχε 145 αυγά. Πόσα αυγά ήγόρασεν ὁ παντοπόλης;

Νά γίνουν οί πολλαπλασιασμοί με τας δοκιμάς των :

1) 178×9	3) 459×7	5) 4795×4
2) 397×6	4) 1258×6	6) 5372×8

Μάθημα 72ον

1) Ένας υπάλληλος παίρνει τον μήνα 6758 δραχ. Πόσες δραχ. θά εισπράξει εις 5 μήνας;

2) Ένας άρτοποιός ήγόρασε 7524 κιλά αλεύρι προς 8 δραχ. τὸ κιλό και 5972 κιλά αλεύρι μαυρο προς 6 δραχ. τὸ κιλό. Πόσες δραχ. έδωσε;

Νά γίνουν οί πολλαπλασιασμοί με τας δοκιμάς των :

1) 8592×6	2) 2783×4	3) 952×7	4) 856×9

Μάθημα 73ον

1) Τὸ έτος έχει 365 ήμέρας. Πόσες ήμέρες έχουν τὰ 16 έτη;

2) Ένας βιβλιοπώλης ήγόρασε 385 Άναγνωστικά τῆς Δ' τάξεως πρὸς 14 δρχ. τὸ ἓνα καὶ 156 βιβλία Ἀριθμητικῆς πρὸς 13 δρχ. τὸ ἓνα. Πόσες δρχ. ἔδωσε;

Νὰ γίνουν οἱ πολλαπλασιασμοὶ μὲ τὰς δοκιμὰς των :

1) 157×28

3) 185×68

5) 756×73

2) 956×49

4) 259×37

6) 875×64

Μάθημα 74ον

1) Ένας βοσκὸς ἐπώλησε 45 ἀρνιά πρὸς 174 δρχ. τὸ ἓνα καὶ 14 πρόβατα πρὸς 156 δρχ. τὸ ἓνα. Πόσες δρχ. εἰσέπραξε;

2) Ένας ἔμπορος εἶχε 520 μ. ὕφασμα. Ἀπὸ αὐτὸ ἐπώλησε τὰ 278 μ. πρὸς 45 δρχ. τὸ μ. καὶ τὰ ὑπόλοιπα πρὸς 48 δρχ. Πόσες δρχ. εἰσέπραξε;

Νὰ γίνουν οἱ πολλαπλασιασμοὶ μὲ τὰς δοκιμὰς των :

1) 857×19

2) 475×47

3) 946×32

4) 798×28

Μάθημα 75ον

1) Ένα κατάστημα ἐπώλησε κατὰ τὰς ἐορτὰς 1438 ζεύγη παπούτσια ἀνδρικά πρὸς 225 δρχ. τὸ ζεῦγος καὶ 983 ζεύγη παπούτσια γυναικεῖα πρὸς 175 τὸ ζεῦγος. Πόσες δρχ. εἰσέπραξε;

2) Ένα μεγάλο ἀτμόπλοιο μετέφερε ἀπὸ τὸ Ἡράκλειον τῆς Κρήτης εἰς τὸν Πειραιᾶ τὸν παρελθόντα μῆνα 238 ἐπιβάτας μὲ εἰσιτήριον Α' θέσεως 245 δρχ. καὶ 596 ἐπιβάτας μὲ εἰσιτήριον Β' θέσεως 185 δρχ. καὶ 812 ἐπιβάτας μὲ εἰσιτήριον Γ' θέσεως 115 δρχ. Πόσες δρχ. εἰσέπραξε τὸ ἀτμόπλοιο τοῦτο ἀπὸ ὅλα τὰ εἰσιτήρια;

Νὰ γίνουν οἱ πολλαπλασιασμοὶ μὲ τὰ δοκιμὰς των :

1) 9758×394

2) 175×326

3) 875×248

4) 3594×67

Μάθημα 76ον

1) Τὸ ὑπερωκεᾶνιο «Φρειδερίκη» μετέφερε σ' ἓνα μῆνα ἀπὸ τὴν Ν. Ὑόρκην εἰς τὸν Πειραιᾶ 1834 ἐπιβάτας μὲ εἰσιτήριον Α' θέσεως ἕκ δρχ. 1854 καὶ 2375 ἐπιβάτας μὲ εἰσιτήριον Β' θέσεως ἕκ δρχ. 1285. Πόσες δρχ. εἰσέπραξε ἡ Ἐταιρεία;

2) Τὸ ναυτικὸν μίλιον εἶναι 1852 μ. Ἀπὸ τὸν Πειραιᾶ εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν εἶναι 358 μίλια. Πόσα μέτρα ἀπέχουν αἱ δύο πόλεις;

Νὰ γίνουν οἱ πολλαπλασιασμοὶ μὲ τὰς δοκιμάς των :

- 1) 8756×398 2) 6524×279 3) 1758×239

ΣΥΝΤΟΜΙΑΙ ΕΙΣ ΤΟΝ ΠΟΛΛΑΠΛΑΣΙΑΣΜΟΝ

Πολλαπλασιασμός $\times 10, \times 100 \times 1000$, κλπ.

Μάθημα 77ον

Κανὼν

Διὰ νὰ πολλαπλασιάσωμεν ἕναν ἀριθμὸν ἐπὶ 10, 100, 1000, γράφομεν τὸν ἀριθμὸν καὶ προσθέτομεν ἕνα μηδενικὸν ἐὰν ὁ πολλαπλασιαστὴς εἶναι 10, δύο μηδενικά ἂν ὁ πολλαπλασιαστὴς εἶναι 100, τρία μηδενικά ἂν ὁ πολλαπλασιαστὴς εἶναι 1000 κλπ.

1) Νὰ γίνουν οἱ πολλαπλασιασμοί :

1) 75×10	5) 23×10	9) 156×100	13) 27×10
2) 75×100	6) 23×100	10) 254×1000	14) 95×1000
3) 75×1000	7) 23×1000	11) 759×10	15) 295×100
4) 75×10000	8) 23×10000	12) 312×1000	16) 732×10

2) Πόσες δεχ. κάνουν :

592 δεκάρικα	65 ἑκατοστάρικα	28 χιλιάρικα
756 »	37 »	56 »
298 »	56 »	174 »
35 »	125 »	493 »
128 »	175 »	294 »
372 »	249 »	378 »

3) Πόσον κάνουν :

α) 10	φορὲς τὸ	25 =	100	φορὲς τὸ	175 =
β) 10	»	32 =	1000	»	56 =
γ) 10	»	127 =	1000	»	27 =
δ) 100	»	58 =	1000	»	235 =
ε) 100	»	42 =	1000	»	179 =

Μάθημα 78ον

Πολλαπλασιασμός όταν οι αριθμοί τελειώνουν εις μηδενικά :

Κανών

Είς τόν πολλαπλασιασμόν, ἔταν οἱ ἀκέραιοι ἀριθμοὶ τελειώνουν σὲ μηδενικά, τὰ παραλείπομεν καὶ πολλαπλασιάζομεν τὰ ἄλλα ψηφία. Εἰς τὸ τέλος βάζομε δεξιά τοῦ γινομένου ὅσα μηδενικά παραλείψαμε.

Νὰ γίνουν οἱ πολλαπλασιασμοί :

1) $70 \times 60 =$	5) $900 \times 500 =$	9) $6000 \times 300 =$
2) $80 \times 90 =$	6) $700 \times 800 =$	10) $70000 \times 400 =$
3) $8000 \times 500 =$	7) $850 \times 300 =$	11) $750 \times 40 =$
4) $90000 \times 6000 =$	8) $950 \times 600 =$	12) $830 \times 50 =$

Μάθημα 79ον

1) Ἦγόρσα 110 κιλά λάδι πρὸς 20 δρχ. τὸ κιλό καὶ 40 κιλά βούτυρον πρὸς 50 δρχ. τὸ κιλό. Πόσες ἔδωσα καὶ πόσες ἔμειναν ἀπὸ 10.000 δρχ. ;

2) Ἐνα ἀτμόπλοιον τὸν περασμένο μῆνα μετέφερον ἐκ Κερκύρας εἰς Πειραιᾶ α) 280 ἐπιβάτας μὲ εἰσιτήριον α' θέσεως ἐκ δρχ. 300, β) 370 ἐπιβάτας μὲ εἰσιτήριον β' θέσεως ἐκ δρχ. 250 καὶ γ) 400 ἐπιβάτας μὲ εἰσιτήριον γ' θέσεως ἐκ δρχ. 180. Πόσες δρχ. εἰσέπραξε τὸ ἀτμόπλοιον τὸν περασμένο μῆνα ;

Νὰ γίνουν οἱ πολλαπλασιασμοί :

1) $600 \times 280 =$	2) $350 \times 400 =$	5) $6000 \times 40 =$
3) $620 \times 50 =$	4) $735 \times 40 =$	6) $700 \times 80 =$

Μάθημα 80όν

1) Ἐνας κτηνοτρόφος ἐπώλησε 100 μοσχάρια πρὸς 295 δρχ. τὸ ἕνα καὶ 324 ἀρνιά πρὸς 100 δρχ. τὸ ἕνα. Πόσες δρχ. εἰσέπραξε ;

2) Ἐνας ἐλαιοπαραγωγὸς εἶχε 500 κιλά λάδι. Ἐπώλησε τὰ 275 κιλά πρὸς 20 δρχ. τὸ κιλό καὶ τὰ ὑπόλοιπα πρὸς 19 δρχ. τὸ κιλό. Πόσες δρχ. εἰσέπραξε ;

Νὰ γίνουν οἱ πολλαπλασιασμοί :

$1) 27 \times 10 =$

$3) 79 \times 1000 =$

$5) 780 \times 30 =$

$2) 356 \times 100 =$

$4) 260 \times 460 =$

$6) 980 \times 100 =$

Μάθημα 81ον

Πολλαπλασιασμός επί πολλαπλασιαστήν ὁ ὁποῖος ἔχει εἰς τὴν μέσην μηδενικά :

Κανὼν

Εἰς τὸν πολλαπλασιασμόν, ὅταν ὁ πολλαπλασιαστής ἔχῃ ἓνα ἢ περισσότερα μηδενικά εἰς τὴν μέσην, δὲν πολλαπλασιάζομεν μὲ τὰ μηδενικά ἀλλὰ μὲ τὰ ἐπόμενα ψηφία. Ἀφήνομε εἰς τὸ μερικὸν γινόμενον τόσες θέσεις, ὅσα μηδενικά ἔχει ὁ πολλαπλασιαστής εἰς τὴν μέσην.

Νὰ γίνουν οἱ πολλαπλασιασμοὶ μὲ τὰς δοκιμάς των :

$1) 656 \times 107 =$

$3) 178 \times 206 =$

$5) 763 \times 108 =$

$2) 315 \times 106 =$

$4) 295 \times 207 =$

$6) 914 \times 307 =$

2) Ἐνας ὑποδηματοποιὸς ἐπώλησεν 375 ζεῦγη παιδικὰ παπούτσια πρὸς 105 δραχ. τὸ ζεῦγος καὶ 245 ἀνδρικὰ παπούτσια πρὸς 208 δραχ. τὸ ζεῦγος. Πόσες δραχ. εἰσέπραξε ;

Μάθημα 82ον

1) Ἡ ἀντιπροσωπεία τοῦ γάλακτος ΒΛΑΧΑ ἐπώλησεν τὸν περασμένον μῆνα 1000 κιβώτια γάλα. Κάθε κιβώτιον εἶχεν 108 κοτυτὰ γάλα. Πόσα κουτὰ ἐπώλησε καὶ πόσες δραχ. εἰσέπραξε εἰάν ἐπώλησε κάθε κουτὶ πρὸς 6 δραχ. ;

2) Ἐνας ἔμπορος εἶχε 250 μ. ὕφασμα. Ἐκ τούτου ἐπώλησε τὰ 132 μ. πρὸς 108 δραχ. τὸ μ. καὶ τὰ ὑπόλοιπα πρὸς 120 δραχ. τὸ μ. Πόσες δραχ. εἰσέπραξε ;

Νὰ γίνουν οἱ πολλαπλασιασμοί :

$\alpha) 235 \times 103 =$

$\beta) 670 \times 350 =$

$\gamma) 952 \times 106 =$

$\delta) 235 \times 208 =$

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ μὲ ΚΕΡΔΟΣ ἢ ΖΗΜΙΑΝ

Μάθημα 83ον

1) Ἐνας ἔμπορος εἰσήγαγε ἔμπορεύματα ἀξίας 97.535 δρχ. Ὄταν τὰ μετεπώλησε εἰσέπραξε 108.927 δρχ. Πόσες δρχ. ἐκέρδισε;

2) Ἐνας ἔμπορος ἠγόρασε 150 μ. ὑφασμα πρὸς 48 δρχ. τὸ μ. Ὄταν τὸ ἐπώλησεν εἰσέπραξε 8150 δρχ. Πόσες δρχ. ἐκέρδισε;

3) Ἐνας ἐργολάβος οἰκοδομῶν ἔκτισε μίαν μονοκατοικίαν, ἣν ὁποία τοῦ ἐστοίχισε μὲ τὸ οἰκόπεδον 172.850 δρχ. Ἐπλήρωσε φόρον 29.325 δρχ. Ὄταν τὴν μετεπώλησε εἰσέπραξε 200.000 δρχ. Ἐκέρδισε ἢ ἐζημιώθη καὶ πόσον;

Μάθημα 84ον

1) Ἐνας εἰσήγαγε ἐκ τοῦ ἔξωτερικοῦ 32 αὐτοκίνητα τὰ ὁποῖα ἐπλήρωσε 45.000 τὸ ἓνα. Ἐπλήρωσε τελωνεῖον δι' ὅλα 105.000 δρχ. Ὄταν τὰ μετεπώλησε εἰσέπραξε 1.520.000 δρχ. Ἐκέρδισε ἢ ἐζημιώθη καὶ πόσον;

2) Ἐνα κατὰσθημα ἠλεκτρικῶν εἰδῶν εἰσήγαγε 24 ἠλεκτρικὲς κουζίνες πρὸς 2.500 δρχ. τὴν μίαν. Ἐπλήρωσε τελωνεῖον δι' ὅλας 7.000 δρχ. Ὄταν τὰς μετεπώλησεν εἰσέπραξε 84.250 δρχ. Ἐκέρδισε ἢ ἐζημιώθη καὶ πόσον;

Μάθημα 85ον

1) Ἐνας ἔμπορος εἰσήγαγε ἐκ τοῦ ἔξωτερικοῦ 174 μ. ὑφασμα πρὸς 48 δρχ. τὸ μ. Ἐκ τούτων ἐπώλησε τὰ 124 μ. πρὸς 54 δρχ. τὸ μ. καὶ τὰ ὑπόλοιπα πρὸς 42 δρχ. τὸ μ. Ἐκέρδισε ἢ ἐζημιώθη καὶ πόσον;

2) Ἐνας ἔμπορος ψαριῶν ἠγόρασε 285 κιλὰ ψάρια πρὸς 27 δρχ. τὸ κιλό. Ἐξώδευσε διὰ μεταφορικὰ 880 δρχ. καὶ διὰ πάγο 154 δρχ. Ἀπὸ τὰ ψάρια ἐπώλησε 193 κιλὰ πρὸς 34 δρχ. τὸ κιλό καὶ τὰ ὑπόλοιπα πρὸς 39 δρχ. τὸ κιλό. Ἐκέρδισε ἢ ἐζημιώθη καὶ πόσον;

Μάθημα 86ον

1) Ἐνας ὀρνιθέμπορος ἠγόρασε 395 κότες πρὸς 26 δρχ. τὴν

κότα. Στο ταξίδι του έπώλησαν 29 κότες, τις υπόλοιπες έπώλησε προς 37 δρχ. τήν μίαν. Έκέρδισε ή εξημιώθη και πόσον;

2) Ένα κατάστημα έπώλησε 395 ζεύγη παπούτσια προς 208 δρχ. τὸ ζεύγος. Κάθε ζεύγος έκόστισε 165 δρχ. Πόσες δρχ. εισέπραξε και πόσες εκέρδισε τὸ κατάστημα;

ΔΙΑΙΡΕΣΙΣ

Μ ά θ η μ α 87ον

1. Διαίρεσις με μονοψήφιον διαιρέτην

α) Διαίρεσις μερισμοῦ

1) Ένας φιλόνηθος χωρικός έμοίρασεν εις 5 πτωχὰς οἰκογενείας 2375 κιλά σιτάρι. Πόσα κιλά σιτάρι έπῆρε ή κάθε οἰκογένεια;

2) Μία κυρία ήγόρασεν 9 μέτρα ὕφασμα διὰ νὰ κάμη κουρτινές και έδωσε 1476 δρχ. Πόσες δρχ. ήγόρασε τὸ μέτρον;

Νὰ γίνουιν αἱ διαιρέσεις με τὰς δοκιμάς των :

$$α) 8595 : 5 =$$

$$β) 768325 : 5 =$$

$$4723 : 6 =$$

Μ ά θ η μ α 88ον

1) Ένας κύριος ήγόρασε ένα επανωφόρι αξίας δρχ. 1520 και θὰ τὸ πληρώσῃ εις 8 μηνιαίας δόσεις. Πόσα θὰ πληρώσῃ τὸν μῆνα;

2) Ένας βοσκὸς έπώλησεν 9 αρνιά και εισέπραξε 1206 δρχ. Πόσας δρχ. έπώλησε τὸ κάθε αρνί;

3) Νὰ γίνουιν αἱ διαιρέσεις με τὰς δοκιμάς των :

$$α) 8.394.675 : 5 =$$

$$β) 628.392 : 4 =$$

$$γ) 7.583 : 7 =$$

$$δ) 67.835 : 8 =$$

Μ ά θ η μ α 89ον

6) Διαίρεσις μετρήσεως

1) Με 9 δρχ. αγοράζομεν ένα μπλόκ Ίχνογραφίας. Με 1476 δρχ. πόσα μπλόκ αγοράζομε;

2) Ένας έμπορος ήγόρασεν 6040 κιλά πορτοκάλια και θέλει νὰ τὰ βάλῃ εις κιβώτια. Πόσα κιβώτια θὰ χρησιμοποιήσῃ αν κάθε κιβώτιον χωρῆ 8 κιλά πορτοκάλια;

3) Νὰ γίνουιν αἱ διαιρέσεις μὲ τὰς δοκιμάς των :

α) $7834 : 8 =$ β) $495832 : 7 =$ γ) $68325 : 5$

Μ ά θ η μ α 90όν

2. Διαιρέσεις διὰ διψηφίου

1) Ὅταν ἕνα αὐτοκίνητον τρέχει 42 χιλ. τὴν ὥραν, εἰς πόσας ὥρας θὰ τρέξει 5334 χιλ.;

2) Πόσαι δωδεκάδες γίνονται 4356 κουμπιά;

3) Νὰ γίνουιν αἱ διαιρέσεις μὲ τὰς δοκιμάς των:

α) $8735 : 32 =$ β) $97562 : 28 =$ γ) $945394 : 63 =$

Μ ά θ η μ α 91ον

1) Ἐνας κύριος ἠγόρασεν ἕνα ἠλεκτρικὸν ψυγεῖον ἀξίας 13.500 δραχ. καὶ θὰ τὸ ἐξοφλήσῃ εἰς 18 μηνιαίας δόσεις. Πόσας δραχ. θὰ πληρώσῃ τὸν μῆνα;

2) Ἐνα δοχεῖο χωρεῖ 18 κιλά βούτυρον. Πόσα ὅμοια δοχεῖα χρειάζεται εἰς ἕνα ἔμπορος διὰ νὰ βάλῃ 2232 κιλά βούτυρον;

3) Νὰ γίνουιν αἱ διαιρέσεις:

α) $75348 : 27 =$ β) $6478 : 38 =$ γ) $9238 : 23 =$ δ) $75892 : 28$

Μ ά θ η μ α 92ον

3. Διαιρέσεις διὰ τριψηφίου

1) Ἐνας λαδέμπορος ἠγόρασεν 14065 κιλά λάδι εἰς τὴν Κρήτην καὶ θέλει νὰ τὸ μεταφέρει εἰς τὸν Πειραιᾶ. Θὰ τὸ βάλῃ εἰς βαρέλια τῶν 145 κιλῶν. Πόσα βαρέλια θὰ γεμίσῃ;

2) Πόσα ἀρνιά πρέπει νὰ πωλήσῃ ἕνας ζωέμπορος πρὸς 132 δραχ. τὸ ἀρνὶ διὰ νὰ εἰσπράξῃ 45956 δραχ.;

3) Νὰ γίνουιν αἱ διαιρέσεις μὲ τὰς δοκιμάς των:

α) $8973 : 128 =$ β) $975524 : 398 =$ γ) $83756 : 142 =$ δ) $596378 : 495 =$

Μ ά θ η μ α 93ον

Νά γίνουν αἱ πράξεις :

1) $8375 + 14394 + 1732 + 15928 =$

2) $10000 - 3792 =$

3) $825 \times 1000 =$

4) $713 \frac{1}{2} \times 206 =$

5) $8935 : 178 =$

6) $35927 : 294 =$

Μ ά θ η μ α 94ον

1) Εἰς ἓνα μεγάλο ἀμπέλι εἶναι φυτευμένα 8.188 κλήματα εἰς 178 σειράς. Πόσα κλήματα ἔχει ἡ κάθε σειρά ;

2) Ἐνα ἀεροπλάνο διατρέχει 492 χιλιόμετρα τὴν ὥραν. Ξεκινάει νὰ πάη ἀπὸ μίαν πόλιν εἰς ἄλλην, ἡ ὁποία ἀπέχει 3444 χιλιόμετρα. Εἰς πόσας ὥρας θὰ φθάσῃ ;

3) Ἐνας ὑπάλληλος παίρνει μισθὸν 45.250 δραχ. τὸν χρόνον. Πόσας δραχ. παίρνει τὴν ἡμέραν ; (365 ἡμέρες).

Μ ά θ η μ α 95ον

4. Διαιρέσεις ἀριθμῶν οἱ ὁποῖοι τελειώνουν εἰς μηδενικά

1) 40 κιλὰ βούτυρο κοστίζει 5480 δραχ. Πόσας δραχ. στοιχίζει τὸ ἓνα κιλό ;

2) Ἐνας ἠγόρασεν οἰκόπεδον 420 πηχ. καὶ ἐπλήρωσε 56.700 δραχ. Πόσας δραχ. ἠγόρασε τὸν πηχυν ;

3) Νά γίνουν αἱ διαιρέσεις μὲ τὰς δοκιμάς των :

α) $6740 : 40 =$ β) $7250 : 30 =$ γ) $15600 : 300 =$ δ) $58600 : 400 =$

Κ α ν ῶ ν

Ἄταν ὁ διαιρέτης καὶ ὁ διαιρετέος τελειώνουν εἰς μηδενικά, σβήνομεν ἀπὸ τὸν διαιρετέον ὅσα μηδενικά ἔχει ὁ διαιρέτης καὶ συνεχίζομεν τὴν διαίρεσιν.

Μ ά θ η μ α 96ον

1) Ἐνα κιλό καφὲς κοστίζει 80 δραχ. Μὲ 6.000 δραχ. πόσα κιλά καφὲ θὰ ἀγοράσωμεν ;

2) Νὰ γίνουν αἱ διαιρέσεις :

α) $6750 : 30 =$ β) $8540 : 20 =$ γ) $2700 : 90 =$ δ) $837500 : 1230 =$

Μάθημα 97ον

5. Διαιρέσις διὰ 10—100—1000

Κανόν

Διὰ νὰ διαιρέσωμεν ἕναν ἀριθμὸν διὰ 10, 100, 1000 χωρίζομεν ἀπὸ τὰ δεξιὰ του τόσα μηδενικά, ὅσα ἔχει ὁ διαιρέτης. Τὰ ψηφία τὰ ἑποῖα μένουσιν εἶναι ὑπόλοιπον τῆς διαιρέσεως.

α) Νὰ γίνουν αἱ διαιρέσεις :

1) $9000 : 10 =$	5) $27000 : 100 =$	9) $3700 : 100 =$
2) $9000 : 100 =$	6) $27000 : 1000 =$	10) $6000 : 1000 =$
3) $9000 : 1000 =$	7) $2800 : 100 =$	11) $7500 : 100 =$
4) $27000 : 10 =$	8) $3850 : 10 =$	13) $9250 : 10 =$

β) Πόσοι αἰῶνες εἶναι τὰ 2900 χρόνια ;

γ) Πόσα χιλιάδραγμα εἶναι αἱ 975.000 δρχ. ;

δ) Πόσα ἑκατοντάδραγμα εἶναι αἱ 295.000 δρχ. ;

ε) Πόσα ἑκατοντάδραγμα εἶναι αἱ 67.000 δρχ. ;

στ) Πόσα δεκάδραγμα εἶναι αἱ 32.520 δρχ. ;

Μάθημα 98ον

Νὰ γίνουν αἱ διαιρέσεις :

1) $83756 : 139 =$	4) $75963 : 852 =$	7) $92500 : 10 =$
2) $648594 : 398 =$	5) $67600 : 100 =$	8) $65310 : 10 =$
3) $6754 : 148 =$	6) $85300 : 100 =$	9) $895000 : 1000 =$

ΣΥΝΘΕΤΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

Μάθημα 99ον

1) Τὸ σχολεῖον μας ἐτοιμάζει ἐκδρομὴν εἰς τὴν ὁποίαν θὰ λάβουν μέρος 504 μαθητρίαι. Πόσα πούλμαν θὰ χρειασθοῦν, ἂν κάθε πούλμαν παίρῃ 36 μαθητρίαις καὶ πέντε δρχ. θὰ πληρώσῃ κάθε μαθητρία, ἂν κάθε πούλμαν εἰσπράξῃ 1008 δρχ. ;

2) Ἀπὸ 14 κιλά γάλα γίνεται ἓνα κιλό βούτυρον. Πόσα κιλά βούτυρον θὰ γίνουν ἀπὸ 2492 κιλά γάλα καὶ πόσες δρχ. θὰ εἰσπράξῃ ὁ βοσκὸς ἀν πωλήσῃ 48 δρχ. τὸ κιλὸν τὸ βούτυρον;

3) Νὰ γίνουν αἱ διαιρέσεις μὲ τὰς δοκιμὰς τῶν :

$$\alpha) 67832 : 298 = \quad \beta) 75328 : 475 = \quad \gamma) 9760 : 2320 = \quad \delta) 8594 : 23 =$$

Μ ά θ η μ α 100δν

1) Ἐνας ἔμπορος ἔχει εἰς τὴν ἀποθήκην του 4.320 κιλά πατάτες. Τοῦ ἐσάπισαν 780 κιλά. Τις ὑπόλοιπες θέλει νὰ βάλῃ σὲ σακκιά. Κάθε σακκί χωρεῖ 70 κιλά. Πόσα σακκιά θὰ χρειασθῇ;

2) Ἡγόρασα 3 μ. ὕφασμα πρὸς 395 δρχ. τὸ μ. διὰ νὰ κάμω ἓνα ἐπανωφόριον. Ἐδωσα διὰ τὴν φόδραν 108 δρχ., διὰ κουμπιά 56 δρχ. καὶ διὰ ραπτικά 375 δρχ. Ἐὰν ἠγόραζον ἔτοιμον τὸ ἐπανωφόριον, θὰ ἔδιδα 1900 δρχ. Ἐκέρδισα ἢ ἐζημιώθην καὶ πόσον;

Μ ά θ η μ α 101ον

1) Ἡγόρασα ἓνα ἠλεκτρικὸν πλυντήριο ἀξίας 18000 δρχ. Ἐδωσα προκαταβολὴν 2000 δρχ. καὶ κατόπιν συνεφώνησα νὰ πληρώσω 800 δρχ. τὸν μῆνα. Εἰς πόσους μῆνας θὰ ἐξοφλήσω τὸ πλυντήριο;

2) Ἡγόρασα μίαν ἠλεκτρικὴν κουζίνα ἀξίας 4200 δρχ. καὶ ἓνα ραδιόφωνον ἀξίας 1650 δρχ. Ἐδωσα προκαταβολὴν 3550 δρχ. καὶ τὰ ὑπόλοιπα συνεφώνησα νὰ πληρώσω ἀπὸ 500 δρχ. τὸν μῆνα. Εἰς πόσους μῆνας θὰ ἐξοφλήσω ὅσα ἠγόρασα;

3) Νὰ γίνουν αἱ διαιρέσεις μὲ τὰς δοκιμὰς τῶν :

$$\alpha) 73594 : 173 = \quad \beta) 97500 : 3500 = \quad \gamma) 85200 : 100 = \quad \delta) 97500 : 10 =$$

Μ ά θ η μ α 102ον

1) Ἐνας ζωέμπορος ἠγόρασε 218 ἀρνιά πρὸς 124 δρχ. τὸ ἓνα. Ἐπλήρωσε μεταφορικὰ 1218 δρχ. Ὄταν τὰ μετεπώλησεν εἰσέπραξε 31.750 δρχ. Ἐκέρδισεν ἢ ἐζημιώθη καὶ πόσον;

2) Ἐνας τυρέμπορος εἶχεν 103 βαρέλια τυρὶ. Κάθε βαρέλι εἶχεν 128 κιλά τυρὶ. Τοῦ ἐστοίχισε 14 δρχ. τὸ κιλὸν. Ὄταν τὸ ἐπώλησεν εἰσέπραξε 201.000 δρχ. Πόσας δρχ. ἐκέρδισε;

3) Νὰ γίνουιν αἱ διαιρέσεις μὲ τὰς δοκιμὰς τῶν :

α) $7500 : 1000 =$ β) $38300 : 100 =$ γ) $97500 : 100 =$

Μάθημα 103ον

1) Ἐνας ἔμπορος ἠγόρασεν 375 μ. ὕφασμα πρὸς 28 δρχ. τὸ μέτρον. Ὄταν τὸ ἐπώλησεν ὅλο εἰσέπραξε 13.500 δρχ. Πόσας δρχ. εἶχε δώσει νὰ ἀγοράσῃ τὸ ὕφασμα, πόσας ἐκέρδισεν ἐν ὅλῳ καὶ πόσας κατὰ μέτρον ;

2) Ἐνας ἔμπορος ἠγόρασεν 14 ραδιόφωνα πρὸς 1.850 δρχ. τὸ ἔνα. Ὄταν τὰ μετεπώλησεν εἰσέπραξε 29.120 δρχ. Πόσας δρχ. ἔδωσε νὰ ἀγοράσῃ τὰ ραδιόφωνα, πόσας ἐκέρδισεν ἐν ὅλῳ, καὶ πόσας ἀπὸ κάθε ραδιόφωνον ;

3) Νὰ γίνουιν αἱ διαιρέσεις μὲ τὰς δοκιμὰς τῶν :

α) $798356 : 392 =$ β) $6784 : 28 =$ γ) $9728 : 43 =$ δ) $8225 : 25 =$

Μάθημα 104ον

1) Ἐνας γεωργὸς ἐπώλησε 4725 κιλά σιτάρι πρὸς 4 δρχ. τὸ κιλόν. Ἐδωσε 1500 δρχ. τὰς ὁποίας ἐχρεωστοῦσε καὶ μὲ τὰς ὑπολοίπους ἠγόρασε λάδι πρὸς 21 δρχ. τὸ κιλόν. Πόσα κιλά λάδι ἠγόρασε ;

2) Ἐνας ἔμπορος ἠγόρασε 254 μ. ὕφασμα πρὸς 108 δρχ. τὸ μ. Πόσας δρχ. πρέπει νὰ πωλήσῃ τὸ μέτρον διὰ νὰ κερδίσῃ 4318 δρχ. καὶ πόσας θὰ εἰσπράξῃ ἀπὸ τὴν πώλησιν αὐτὴν ;

3) Νὰ γίνουιν αἱ διαιρέσεις μὲ τὰς δοκιμὰς τῶν :

α) $6754 : 28 =$ β) $45392 : 394 =$ γ) $97584 : 893 =$

Μάθημα 105ον

1) Ἐνας ἔμπορος ἠγόρασε 35 ραδιόφωνα πρὸς 1.820 δρχ. τὸ ἔνα. Πόσας δρχ. πρέπει νὰ πωλήσῃ τὸ ραδιόφωνον διὰ νὰ κερδίσῃ 9.800 δρχ. καὶ πόσας δρχ. θὰ εἰσπράξῃ ἀπὸ τὴν πώλησιν αὐτὴν ;

2) Ἐνας ἔμπορος ἠγόρασε 18 ραυτομηχανὰς πρὸς 3200 δρχ. τὴν μίαν. Πόσας δρχ. τοῦ ἐστοίχισαν καὶ πόσας πρέπει νὰ πωλήσῃ τὴν κάθε ραυτομηχανὴν διὰ νὰ εἰσπράξῃ 64.370 δρχ. ;

3) Νὰ γίνουιν αἱ διαιρέσεις μὲ τὰς δοκιμὰς τῶν :

α) $6594 : 48 =$ β) $75325 : 125 =$ γ) $49578 : 393 =$

Μ ά θ η μ α 106ον

1) Ένα ύφαντουργείον έχει 15 άργαλειούς και καθένας άπ' αὐτούς ύφαίνει 204 μ. ύφασμα τήν ήμέραν. Είς πόσας ήμέρας τὸ ύφαντουργείον θά ύφάνη 82.620 μ.;

2) Ένα έργοστάσιον πληρώνει 218 έργάτας πρὸς 75 δρχ. τήν ήμέραν. Είς πόσας ήμέρας τὸ έργοστάσιον θά πληρώση 784.800 δρχ.;

Μ ά θ η μ α 107ον

1) Ένας χωρικός έχει 2 άγελάδας. Η μία τοῦ δίνει 8 κιλά γάλα τήν ήμέραν και ή άλλη 7 κιλά. Τὸ γάλα τὸ πωλεῖ πρὸς 6 δρχ. τὸ κιλό. Έξοδεύει διὰ τήν τροφήν τῶν άγελάδων 32 δρχ. τήν ήμέραν. Μετὰ πόσας ήμέρας ὁ χωρικός θά κερδίση άπό τὰς άγελάδας 10.150 δραχμάς;

2) Μία εργάτρια εισπράττει 45 δρχ. τήν ήμέραν και έξοδεύει τίς 28 δρχ. τήν ήμέραν. Είς πόσας ήμέρας θά έχη περίσσευμα 235 δρχ.;

3) Νά γίνουιν αἱ διαιρέσεις:

$$\alpha) 75638 : 43 = \quad \beta) 67980 : 28 = \quad \gamma) 9718 : 32 = \quad \delta) 48596 : 324 =$$

ΣΥΝΘΕΤΟΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

Μ ά θ η μ α 108ον

$$1) (8\ 524 + 1.793) - 6094 = \quad 3) (2250 \times 10) + (66 \times 10) =$$
$$2) (30 \times 10) + (66 \times 10) = \quad 4) (783 + 496 + 18) - (215 + 148) =$$

Μ ά θ η μ α 109ον

$$1) 96485 + 29473 - (17845 + 27395) = \quad 2) (30 \times 100) + (48 + 100) =$$
$$3) (960 : 10) + (880 : 10) = \quad 4) (1495 + 278 + 396) - (648 + 392 + 747) =$$
$$5) (900 \times 100) - (300 \times 100) = \quad 6) (750 + 290 + 235) - (610 + 326 + 52) =$$

Μ ά θ η μ α 110ον

$$1) (80 \times 100) + (36 \times 100) = \quad 2) (680 : 10) + (330 : 10) =$$
$$3) (75 \times 10) : (25 \times 10) = \quad 4) (360 \times 10) : (40 \times 10) =$$

ΔΕΚΑΔΙΚΟΙ ΑΡΙΘΜΟΙ

Μάθημα 111ον

Τὸ μέτρον μᾶς χρειάζεται διὰ τὰ μετροῦμεν τὸ μήκος, τὸ πλάτος καὶ τὸ ὕψος τῶν διαφόρων σωμάτων.

Τὸ μέτρον χωρίζεται εἰς 10 ἴσα μέρη, τὰ ὁποῖα λέγονται ΠΑΛΑΜΕΣ.

Μία παλάμη χωρίζεται εἰς 10 ἴσα μέρη, τὰ ὁποῖα λέγονται ΔΑΚΤΥΛΟΙ ἢ ΠΟΝΤΟΙ.

Ἐνας δάκτυλος χωρίζεται εἰς 10 ἴσα μέρη, τὰ ὁποῖα λέγονται ΓΡΑΜΜΕΣ.

1 μ. ἔχει 10 παλάμες ἢ 100 δακτύλους ἢ 1000 γραμμές.

1 παλάμη ἔχει 10 δακτύλους ἢ 100 γραμμές.

1 δάκτυλος ἔχει 10 γραμμές.

Ἡ παλάμη λέγεται καὶ δέκατον τοῦ μέτρον, ἐπειδὴ εἶναι ἓνα ἀπὸ τὰ 10 ἴσα κομμάτια εἰς τὰ ὁποῖα ὑποδιαιρεῖται τὸ μέτρον.

Ὁ δάκτυλος λέγεται καὶ ἑκατοστὸν τοῦ μέτρον, ἐπειδὴ εἶναι ἓνα ἀπὸ τὰ 100 ἴσα κομμάτια εἰς τὰ ὁποῖα ὑποδιαιρεῖται τὸ μέτρον.

Ἡ γραμμὴ λέγεται καὶ χιλιοστὸν τοῦ μέτρον, ἐπειδὴ εἶναι ἓνα ἀπὸ τὰ 1000 ἴσα κομμάτια εἰς τὰ ὁποῖα ὑποδιαιρεῖται τὸ μέτρον.

Ἡ δραχμὴ

Ἡ δραχμὴ διαιρεῖται εἰς 10 δεκάρες.

Ἡ δεκάρα διαιρεῖται εἰς 10 λεπτά.

Ἡ δραχμὴ ἔχει 10 δεκάρες.

Ἡ » » 100 λεπτά.

Ἡ δεκάρα λέγεται δέκατον τῆς δραχμῆς.

Τὸ 1 λεπτό λέγεται ἑκατοστὸν τῆς δραχμῆς.

Τὸ κιλὸ

Τὸ κιλὸ διαιρεῖται εἰς 1000 γραμμάρια.

Τὸ γραμμάριον λέγεται χιλιοστὸν τοῦ κιλοῦ.

Α Σ Κ Η Σ Ε Ι Σ

- 1) Πόσας παλάμας ἔχουν τὰ 8 μέτρα;
- 2) » » » » 16 »
- 3) Πόσους δακτύλους » οἱ 6 παλάμες;
- 4) » » » » 12 »
- 5) » » » τὰ 4 μέτρα;
- 6) » » » » 7 »
- 7) Πόσες γραμμὲς » οἱ 9 δάκτυλοι;
- 8) » » » » 3 »
- 9) » » » » 4 »
- 10) » » » » 3 »
- 11) » δεκάρες » » 9 δραχμὲς;
- 12) » » » » 4 »
- 13) Πόσα λεπτὰ » » 7 δεκάρες;
- 14) » » » » 3 »
- 15) » » » » 8 »
- 16) » » » » 9 »
- 17) » γραμμάρια εἶναι τὰ 3 κιλά;
- 18) » » » » 4 »
- 19) » » » » 13 »
- 20) 5 μ. πόσες παλ., πόσοι δάκτ., πόσες γραμμὲς εἶναι;
- 21) 10 μ. » » » » » » »
- 22) 70 παλάμες πόσα μέτρα εἶναι;
- 23) 90 δεκάρες πόσες δραχ. εἶναι;
- 24) 8000 γραμμάρια πόσα κιλά εἶναι;

Μάθημα 112ον

- Ἡ Μαρία ἔχει ὕψος 1 μ. καὶ 32 ἑκατοστὰ τοῦ μέτρου.
 Ἡ Ἐλένη ἔχει ὕψος 1 μ. καὶ 48 ἑκατοστὰ τοῦ μέτρου.
 Ἡ Σοφία ἔχει ὕψος 1 μ. καὶ 56 ἑκατοστὰ τοῦ μέτρου.
 Τὸ μῆκος τῆς τάξεώς μας εἶναι 6 μ. καὶ 75 ἑκατοστὰ.
 Τὸ μῆκος τῆς καρέκλας εἶναι 54 ἑκατοστὰ.
 Τὸ μῆκος τοῦ τραπέζιου εἶναι 1 μ. καὶ 24 ἑκατοστὰ.

Καὶ γράφονται ὡς ἑξῆς:

Μαρία = 1,32 μ.

Ἐλένη = 1,48 μ.

Σοφία = 1,56 μ.

Τόξις = 6,75 μ.

Καρέκλα = 0,54 μ.

Τραπέζι = 1,24

Οἱ ἀριθμοὶ αὐτοὶ λέγονται **Δεκαδικοὶ** καὶ ἀποτελοῦνται ἀπὸ ἀκεραίας καὶ δεκαδικὰς μονάδας.

Δεκαδικὴ μονάς εἶναι τὸ ἓνα ἀπὸ τὰ δέκα, ἀπὸ τὰ ἑκατὸ ἢ ἀπὸ τὰ χίλια ἢ ἀπὸ τὰ δέκα χιλιάδες ἴσα κομμάτια, εἰς τὰ ὁποῖα κόβομεν τὴν ἀκεραίαν μονάδα.

Διὰ τὴν γράψωμεν δεκαδικὸν ἀριθμὸν γράφομεν πρῶτα τὴν ἀκεραίαν μονάδα, ἂν ὑπάρχῃ (ἂν δὲν ὑπάρχῃ βάζομε μηδέν), κατόπιν βάζομε τὴν ὑποδιαστολὴν καὶ κατόπιν τὴν δεκαδικὴν μονάδα μὲ τὴν σειρὰν, δέκατα, ἑκατοστά, χιλιοστά, δεκάκις χιλιοστά, ἑκατοντάκις χιλιοστά κ.λ.π.

Δηλαδή:

Ἄκεραῖος λέγεται ὁ ἀριθμὸς, ὁ ὁποῖος εἶναι ἐμπρὸς ἀπὸ τὴν ὑποδιαστολὴν. Τὸ πρῶτον ψηφίον μετὰ τὴν ὑποδιαστολὴν λέγεται **δέκατον**. Τὸ δεύτερον ψηφίον μετὰ τὴν ὑποδιαστολὴν λέγεται **ἑκατοστόν**. Τὸ τρίτον ψηφίον μετὰ τὴν ὑποδιαστολὴν λέγεται **χιλιοστόν**. Τὸ τέταρτον ψηφίον μετὰ τὴν ὑποδιαστολὴν λέγεται **δεκάκις χιλιοστόν**. Τὸ πέμπτον ψηφίον μετὰ τὴν ὑποδιαστολὴν λέγεται **ἑκατοντάκις χιλιοστόν** καὶ τὸ ἕκτον ψηφίον μετὰ τὴν ὑποδιαστολὴν λέγεται **ἑκατομμυριοστόν**.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

1) Νὰ γραφοῦν μὲ δεκαδικὸν ἀριθμὸν:

3 μέτρα καὶ 4 παλάμες

7 μ., 2 παλ., 3 δάκτ., 4 γραμ.

6 μ. καὶ 2 παλάμες

8 δραχμὲς καὶ 3 δεκάρες

15 μ. 8 παλ. 2 δ. 6 γρ.

9 δρχ., 6 δεκ., καὶ 2 λεπτὰ

2) Νὰ γράψῃς μὲ γράμματα τοὺς κάτωθι δεκαδικούς:

2,4	14,893	7,8934	6,25	7,524	5,67854
9,48	42,06	8,938542	3,756	8,316	8,25

3) Νὰ γραφοῦν μὲ δεκαδικὸν ἀριθμὸν :

6 ἀκέραιος καὶ	5 δέκατα
9 » »	8 »
7 » »	26 ἑκατοστὰ
4 » »	75 »
48 » »	15 »
17 » »	153 χιλιοστὰ
71 » »	375 »
6 » »	4528 δεκάκις χιλιοστὰ
7 » »	60508 ἑκατ. χιλιοστὰ
19 » »	178345 ἑκατομμυριοστὰ.

Μ α θ η μ α 113ον

1) Νὰ γράψῃς μὲ γράμματα τοὺς δεκαδικούς :

6,5	55,04	89,004	7,98
66,732	184,06	9,39	7,8359

2) Νὰ γράψῃς μὲ ψηφία τοὺς δεκαδικούς ἀριθμούς :

Εἴκοσι πέντε ἑκατοστὰ.

Δύο ἀκέραιος καὶ 24 ἑκατοστὰ.

Τριάντα δύο ἀκέραιος καὶ 138 χιλιοστὰ.

Εἰκοσιπέντε ἀκέραιος καὶ 12 ἑκατοστὰ.

Τριάντα ἀκέραιος καὶ 12 ἑκατοστὰ.

Πεντακόσια δέκα τρία χιλιοστὰ.

6 δέκατα.

3) Νὰ γράψῃς μὲ δεκαδικὸν ἀριθμὸν :

5 δραχμὲς καὶ 2 δεκάρες	2 μέτρα καὶ 4 παλάμες
23 » » 7 »	6 μ., 3 παλ., 2 δακτύλ. καὶ 4 γραμμῆς
9 » » 8 »	17 μ., 8 παλ., 4 » » 2 »
4 » » 5 »	9 μ., 4 παλ., 5 »

4) Νὰ γράψῃς μὲ δεκαδικὸν ἀριθμὸν :

τὶς 15 δεκάρες = 1,5 δρχ.	τὶς 65 παλάμες = 6,5 μ.
τὶς 8 »	τοὺς 775 δακτύλους
τὶς 23 »	τὶς 23 παλάμες
τὶς 57 »	τὶς 9 παλάμες
τὰ 5 λεπτὰ τῆς δρχ. = 0,05 δρχ.	τὶς 15 γραμμῆς
τὰ 8 » » »	τὶς 752 γραμμῆς

Μάθημα 114ον

1) Νὰ γράψῃς μὲ δεκαδικὸν ἀριθμὸν :

Δέκα ἑπτὰ ἀκέραιος καὶ 5 δέκατα.	8 ἑκατοστὰ
9 ἀκέραιος καὶ 232 χιλιοστὰ.	16 »
2 ἀκέραιος καὶ 4528 δεκάκις χιλιοστὰ.	5 δέκατα.
8 ἀκέραιος καὶ 792 χιλιοστὰ.	9 δέκατα.
2 ἀκέραιος καὶ 4732 δεκάκις χιλιοστὰ.	375 χιλιοστὰ.
8 ἀκέραιος καὶ 25238 ἑκατοντάκις χιλιοστ.	42 χιλιοστὰ.
7 ἀκέραιος καὶ 459867 ἑκατομμυριοστὰ.	4 χιλιοστὰ.
13 δεκάκις χιλιοστὰ	25 χιλιοστὰ.
18 ἑκατοστὰ.	3 χιλιοστὰ.
675 χιλιοστὰ.	7 δέκατα.

2) Νὰ γράψῃς μὲ δεκαδικὸν ἀριθμὸν :

3 δεκάρες = 0,3 δρχ.	4 μέτρα καὶ 6 δέκατα
6 »	32 » » 7 »
5 »	145 » » 4 »
4 »	92 » » 7 »
9 »	8 » » 3 ἑκατοστὰ
46 »	19 » » 16 »
4 μέτρα καὶ 2 ἑκατοστὰ	7 μέτρα καὶ 8 ἑκατοστὰ
6 » » 45 »	5 » » 24 »
8 » » 275 χιλιοστὰ	9 » » 32 χιλιοστὰ
16 » » 5 »	8 » » 1 »
245 » » 305 »	128 » » 25 »

3) Πώς διαβάζονται οι δεκαδικοί αριθμοί :

9,45	0,04	0,7	7,03	3,75
0,003	19,285	6,8453	0,013	2,0703

Μ ά θ η μ α 115ον

1) Να γράψης :

4 δέκατα	7358 δεκάκις χιλιοστά
7 εκατοστά	45 » »
35 »	89354 εκατοντάκις χιλιοστά
292 χιλιοστά	392 » »
45 »	7 » »
6 »	844576 εκατομμυριοστά.

2) Με πόσα εκατοστά ισοδυναμεί: 3) Με πόσα χιλιοστά ισοδυναμεί:

τὸ 0,5 = 0,50	τὸ 0,1 = 0,100
τὸ 0,1	τὸ 0,7
τὸ 0,8	τὸ 0,3
τὸ 0,7	τὸ 0,9
τὸ 0,6	τὸ 0,4

4) Με πόσα χιλιοστά ισοδυναμεί :

τὸ 0,03 = 0,030	τὸ 0,32 =
τὸ 0,07 =	τὸ 0,78 =
τὸ 0,24 =	τὸ 0,79 =

Μ ά θ η μ α 116ον

Να γράψης με δεκαδικούς :

4 μ. 7 παλάμ. και 4 δάκτ.	9 μ. και 3 γραμμές
12 » 3 » » 5 »	6 δρχ. και 7 δεκάρες
9 » 3 παλάμ. και 4 δάκτ.	9 δρχ. 2 δεκ. και 1 λεπτό
18 μ. και 7 γραμμές	8 δρχ. 0 δεκ. » 5 λεπτά
2 μ. και 4 δακτύλους	0 δρχ. 0 δεκ. » 15 λεπτά
6 μ. και 7 δακτύλους	0 δρχ. 7 δεκάρες

Μὲ πόσα χιλιοστὰ ἰσοδυναμεῖ:

τὸ 0,07 τὸ 0,3 τὸ 0,76 τὸ 0,08

Μὲ πόσα ἑκατοστὰ ἰσοδυναμεῖ:

τὸ 0,9 τὸ 0,3 τὸ 0,9 τὸ 0,8

Κ α ν ὶ ν

Ἔστωσαν ἀριθμοὶ καὶ ἂν προσθέσωμεν εἰς τὸ τέλος τοῦ δεκαδικοῦ ἀριθμοῦ, ἢ ἀφαιρέσωμεν, ἢ ἀξία του δὲν ἀλλάζει.

1) Νὰ κέρως:

- τὸ 0,5 ἑκατοστὰ, χιλιοστὰ, δεκάκις χιλιοστὰ.
- τὸ 0,25 χιλιοστὰ, ἑκατον. χιλιοσ., ἑκατομμυριοστὰ.
- τὸ 3,7 χιλιοστὰ, ἑκατομμυριοστὰ.
- τὸ 0,4 ἑκατοστὰ, χιλιοστὰ, δεκάκις χιλιοστὰ.

2) Ποῖος δεκαδικὸς εἶναι μεγαλύτερος:

τὸ 0,05 ἢ τὸ 0,5 ; Τὸ 0,5
τὸ 0,08 ἢ τὸ 0,8 ;
τὸ 3,75 ἢ τὸ 37,5 ;
τὸ 9,4 ἢ τὸ 0,94 ;
τὸ 7,2 ἢ τὸ 0,72 ;

ΠΡΟΣΘΕΣΙΣ ΔΕΚΑΔΙΚΩΝ

Μ ά θ η μ α 117ον

Κ α ν ὶ ν

Διὰ νὰ προσθέσωμεν δεκαδικούς ἀριθμούς τοὺς γράφομεν τὸν ἕνα κάτω ἀπὸ τὸν ἄλλον ὥστε νὰ εἶναι ἀκέραιοι κάτω ἀπὸ ἀκέραιοις, οἱ ὑποδιαστολὲς εἰς τὴν ἴδιαν στήλην, τὰ δέκατα κάτω ἀπὸ τὰ δέκατα, τὰ ἑκατοστὰ κάτω ἀπὸ τὰ ἑκατοστὰ, τὰ χιλιοστὰ κάτω ἀπὸ τὰ χιλιοστὰ κλπ. Κατόπιν κάνομε τὴν πρόσθεσιν ὅπως καὶ εἰς τοὺς ἀκέραιοις καὶ βάζομε τὴν ὑποδιαστολὴν εἰς τὸ ἄθροισμα εἰς τὴν ἴδια στήλην μὲ τίς ἄλλες ὑποδιαστολὲς

Ἐὰν μερικὰ προσθετέοι ἔχουν ὀλιγώτερα δεκαδικὰ ψηφία, τὰ συμπληρώνομε μὲ μηδενικά.

1) Νὰ γίνουιν αἱ προσθέσεις :

α) $4,75 + 13,25 + 9,5 =$
β) $8,375 + 6,5 + 14,25 + 8,594 =$
γ) $0,75 + 6,5 + 8,3 + 8,59 =$

δ) $0,7 + 0,25 + 3,75 =$
ε) $12,375 + 19,6 + 7,85 =$
στ) $29,04 + 3,93 + 314,87 =$

2) Ἡγόρασα ζάχαριν καὶ ἔδωσα 12,90 δρχ., ψωμὶ καὶ ἔδωσα 3,75 δρχ. καὶ τυρὶ καὶ ἔδωσα 8 δρχ. Πόσες δρχ. ἔδωσα δι' ὅλα ;

3) Ἡ Μαρία ἐπλεξε 3,75 μ. δαντέλλα. Ἡ μητέρα της ἐπλεξεν 1,5 μ. περισσότερον. Πόσα μ. δαντέλλα ἐπλεξαν καὶ αἱ δύο ;

Μ ά θ η μ α 118ον

1) Νὰ γίνουιν αἱ προσθέσεις :

α) $0,5 + 3,75 + 6,28 + 19,4 =$
β) $128,3 + 256,78 + 394,2 =$

δ) $7,75 + 6,5 + 0,45 + 3,35 =$
γ) $1.738,3 + 9756,125 + 237,5 =$

2) Ἐνα ὑφαντήριοιν ὕφανε τὸν Φεβρουάριον 527,35 μ. ὕφασμα καὶ τὸν Μάρτιον 118,5 περισσότερον ἀπὸ τὸν Φεβρουάριον. Πόσα μ. ὕφασμα ὕφανε τὸ ὑφαντήριοιν καὶ τοὺς δύο μῆνας ;

3) Ἐνας λαδέμπορος ἔχει 5 βαρέλια λάδι. Τὸ πρῶτον περιέχει 275,25 κιλά, τὸ δευτέρον 189,5 κιλά, τὸ τρίτον 326,2, τὸ τέταρτον 204,755 καὶ τὸ πέμπτον 186,325. Πόσα κιλά λάδι ἔχουν ὅλα τὰ βαρέλια ;

Μ ά θ η μ α 119ον

1) Νὰ προσθέσης :

α) 3 ἀκέραιοι καὶ 75 ἑκατοστὰ + 6 δέκατα + 8 ἀκέραιοι καὶ 3 δέκατα καὶ 3 ἑκατοστὰ.

β) 6 δρχ. καὶ 3 δεκάρες + 7 δρχ. καὶ 2 δεκάρες + 7 δεκάρες + 3 δρχ., 2 δεκ. καὶ 2 λεπτά.

γ) 5 μ., 8 παλ. καὶ 2 δακτύλ. + 13 μ. 7 παλ. καὶ 2 δάκτ. + 9 παλάμες.

2) Ἐνας ἔμπορος εἰσέπραξε τὴν Δευτέραν 1.375,25 δρχ. Τὴν Τρίτην 981,5 καὶ τὴν Τετάρτην 1.057,175 δρχ. Πόσας δρχ. εἰσέπραξε τὰς τρεῖς ἡμέρας ;

3) Ἡγόρασα ἓνα βιβλίον καὶ ἔδωσα 35 δρχ., ἓνα χάρτην καὶ

ἔδωσα 7,5 δρχ., ἓνα μπλόκ Ἰγνογραφίας καὶ ἔδωσα 12,60 δρχ. καὶ ἓνα χαρτόνι καὶ ἔδωσα 0,5 δρχ. Πόσας δρχ. ἔδωσα δι' ὅλα;

4) Ἐνας κύριος ἔφαγε εἰς τὸ ἐστιατόριον καὶ ἐπλήρωσε διὰ μίαν μερίδα κρέας 12,60 δρχ., διὰ ψωμί 0,80 δρχ., διὰ τυρὶ 2,50 δρχ. καὶ διὰ φρούτα 3,40 δρχ. Πόσας δρχ. ἔδωσε δι' ὅλα;

ΑΦΑΙΡΕΣΙΣ ΔΕΚΑΔΙΚΩΝ

Μάθημα 120ὸν

1 Ἀφαιρέσεις Δεκαδικοῦ ἀπὸ Δεκαδικόν

Κανὼν.

Διὰ νὰ ἀφαιρέσωμεν δεκαδικὸν ἀπὸ δεκαδικὸν γράφομεν τὸν ἀφαιρετέον κάτω ἀπὸ τὸν μειωτέον ἔτσι ὥστε ὁ ἀκέραιος νὰ εἶναι κάτω ἀπὸ τὸν ἀκέραιον, ἢ ὑποδιαστολὴ κάτω ἀπὸ τὴν ὑποδιαστολήν, τὰ δέκατα κάτω ἀπὸ τὰ δέκατα, τὰ ἑκατοστὰ κάτω ἀπὸ τὰ ἑκατοστὰ κ.λ.π. Κατόπιν κάνομεν τὴν ἀφαίρεσιν ὅπως εἰς τοὺς ἀκεραίους.

1) Νά γίνουν αἱ ἀφαιρέσεις:

$$\begin{array}{l} \alpha) 675,25 - 328,37 = \quad \gamma) 821,375 - 429,54 = \quad \epsilon) 936,32 - 356,58 = \\ \beta) 95,3 - 67,45 = \quad \delta) 7525,2 - 3124,18 = \quad \sigma\tau) 290,17 - 135,26 = \end{array}$$

2) Ἐνας ἔμπορος εἶχε 39,54 μ. ὕφασμα. Ἀπὸ αὐτὸ ἐπώλησε τὰ 18,49 μ. Πόσα μ. τοῦ ἔμειναν;

3) Τὸ βούτυρον ἔχει 64,80 δρχ. τὸ κιλό καὶ τὸ λίπος 39,60. Πόσας δρχ. ἀκριβώτερον εἶναι τὸ βούτυρον ἀπὸ τὸ λίπος;

Μάθημα 121ον

2. Ἀφαιρέσεις Δεκαδικοῦ ἀπὸ Ἀκέραιον

Κανὼν

Διὰ νὰ ἀφαιρέσωμεν δεκαδικὸν ἀπὸ ἀκέραιον, δηλ. ὅταν ὁ μειωτέος εἶναι ἀκέραιος, θὰ τοῦ βάλωμεν τόσα μηδενικά, ὅσα δεκαδικὰ ψηφία ἔχει ὁ ἀφαιρετέος καὶ κατόπιν θὰ κάνωμεν τὴν ἀφαίρεσιν ὅπως εἰς τοὺς ἀκεραίους.

1) Ἠγόρασα κρέας καὶ ἔδωσα 67,80. Πόσας δρχ. ἐπῆρα ρέστα ἀπὸ ἓνα ἑκατοντάδραχμο;

2) Ένας έμπορος είχε 965 κιλά λάδι. Έπώλησε τὰ 698,75 κιλά. Πόσα κιλά τοῦ ἔμειναν;

3) Νὰ γίνουν αἱ ἀφαιρέσεις μὲ τὰς δοκιμὰς των:

$$\begin{array}{lll} \alpha) 1000 - 375,498 = & \gamma) 94 - 79,85 = & \epsilon) 1000 - 896,25 = \\ \beta) 60 - 25,7 = & \delta) 618 - 379,398 = & \sigma\tau) 870 - 38,46 = \end{array}$$

Μ ἀ θ η μ α 122ον

1) Ἡ Μαρία ἔχει ἀνάστημα 1,63 μ. καὶ ἡ Ἐλένη 1,48 μ. Πόσον ὑψηλότερη εἶναι ἡ Μαρία ἀπὸ τὴν Ἐλένην;

2) Χθὲς ἔπλεξα 3,25 μ. δαντέλλα. Ἐκαμα ὁμως λάθος καὶ ἐξήλωσα τὰ 0,48 μ. Πόση δαντέλλα μοῦ ἔμεινε;

3) Ὁ παντοπώλης τῆς γειτονιάς εἶχε ἓνα σακκὶ ζάχαρι, τὸ ὁποῖον ἐξύγιζεν 78 κιλά. Ἐπώλησε τὰ 48,2 κιλά. Πόσα κιλά ζάχαρι τοῦ ἔμεινε;

4) Νὰ γίνουν αἱ ἀφαιρέσεις:

$$\begin{array}{lll} \alpha) 750 - 396,85 = & \gamma) 8000 - 4378,25 = & \epsilon) 3,14 - 0,5 = \\ \beta) 914,73 - 395,138 = & \delta) 900 - 695,75 = & \sigma\tau) 9 - 6,25 = \end{array}$$

Μ ἀ θ η μ α 123ον

1) Ἡ μητέρα εἶχε 6,5 μ. ὕφασμα. Ἐξώδευσε διὰ νὰ κάμῃ ἓνα φόρεμα ἰδικὸν μου 2,38 μ., ἓνα τῆς ἀδελφῆς μου 1,75 καὶ μία ποδιά τῆς μικρῆς μου ἀδελφῆς 0,90 μ. Πόσα μ. ἐξώδευσε ὅλα μαζί ἢ μητέρα μου καὶ πόσα τῆς ἔμειναν;

2) Ὁ πατέρας ἠγόρασε κρέας καὶ ἔδωκεν 126,8 δρχ., λάδι καὶ ἔδωκεν 69,75, ζάχαριν καὶ ἔδωκε 19,5 δρχ., βούτυρον καὶ ἔδωκεν 63,2 δρχ. καὶ ἓνα κοντι σπίρτα καὶ ἔδωκε 1,2 δρχ. Πόσας δρχ. ἔδωκε γιὰ ὅλα καὶ πόσας ἐπῆρε ρέστα ἀπὸ ἓνα πεντακοσάρικο;

3) Νὰ γίνουν αἱ προσθέσεις καὶ αἱ ἀφαιρέσεις:

$$\begin{array}{lll} \alpha) 9 + 6,5 + 13,85 + 9,42 = & \delta) 8 - 5,25 = & \zeta) 10 - 0,75 = \\ \beta) 864 + 9,15 + 132,25 = & \epsilon) 1 - 0,4 = & \eta) 1 - 0,25 = \\ \gamma) 1000 - 375,2 = & \sigma\tau) 7 - 0,08 = & \theta) 15 - 1,32 = \end{array}$$

ΠΟΛΛΑΠΛΑΣΙΑΣΜΟΣ ΔΕΚΑΔΙΚΩΝ

Μάθημα 124ον

1. Δεκαδικός επί άκέραιον

Διά να πολλαπλασιάσωμεν δεκαδικόν επί άκέραιον, πολλαπλασιάζομεν όπως και εις τούς άκεραίους, και από τά δεξιά του γινομένου χωρίζομεν τόσα δεκαδικά ψηφία, όσα έχει ό δεκαδικός αριθμός (πολλαπλασιαστέος).

1) Ήγόρασα 3 μ. ύφασμα προς 75,5 δραχ. τó μ. Πόσας δραχ. έδωσα ;

2) Ένα αυτοκίνητον εφόρτωσεν 24 σακιά ζάχαριν. Κάθε σακιά έξύγιζεν 63,8 κιλά. Πόσα κιλά ζάχαριν εφόρτωσεν τó αυτοκίνητον ;

3) Ήγόρασα 3 δωδεκάδας πιάτα προς 12,6 δραχ. τó πιάτο. Πόσας δραχ. έδωσα ;

4) Νά γίνουνοι τόλλαπλασιασμοί με τας δοκιμάς των :

α) $3,75 \times 14$ β) $3,14 \times 28$ γ) $95 \times 7,32$ δ) $6 \times 0,5$ ε) $14 \times 0,75$

Μάθημα 125ον

1) Ήγόρασα 13 μεγάλες καραμέλλες προς 0,4 δραχ. την μίαν. Πόσες δραχ. έδωσα ;

2) Ήγόρασα 6 κουλουράκια προς 0,5 δραχ. τó ένα και 7 παξιμαδάκια προς 0,8 δραχ. τó ένα. Πόσας δραχ. έδωσα και πόσας έπηρεα ρέστα από ένα δεκάδραχμον ;

3) Νά γίνουνοι οι πολλαπλασιασμοί με τας δοκιμάς των :

α) $9 \times 0,7 =$ β) $138 \times 3,94 =$ γ) $16 \times 0,5 =$ δ) $256 \times 398,45 =$

Μάθημα 126ον

1) Μία χωρική έφερεν εις την πόλιν 128 αυγά τά όποια έπώλησεν εις τόν παντοπόλιν προς 2,2 δραχ. τó ζευγάρι. Αντί για χρήματα έψώνισε 4 κιλά λάδι προς 22,5 δραχ. τó κιλό, 2 κιλά ζάχαρι προς 9,90 δραχ. τó κιλό, 2 κιλά ρύζι προς 7,3 δραχ. τó κιλό και τά υπόλοιπα έπηρε σε χρήματα. Πόσες δραχ. έπηρε :

2) Ένας χωρικός έπώλησε 398 κιλά σιτάρι πρὸς 3,25 δρχ. τὸ κιλό. Ἀντὶ χρημάτων έπῆρε 48 κιλά λάδι πρὸς 21,8 δρχ. τὸ κιλό καὶ τὰ υπόλοιπα εἰς χρήματα. Πόσας δρχ. έπῆρεν ;

3) Νὰ γίνουιν οἱ πολλαπλασιασμοὶ μὲ τὰς δοκιμάς των.

α) $6 \times 0,75$ β) $914 \times 3,25$ γ) $7 \times 0,5$ δ) $8 \times 0,3$ ε) $9 \times 0,04$

Μάθημα 127ον

2. Πολλαπλασιασμός Δεκαδικῶν ἐπὶ 10, 100, 1000

Κανὼν

Διὰ νὰ πολλαπλασιάσωμεν ἓνα δεκαδικὸν ἀριθμὸν ἐπὶ 10 μεταφέρομεν τὴν ὑποδιαστολὴν μίαν θέσιν πρὸς τὰ δεξιά. Ὄταν πολ)μεν ἐπὶ 100, τὴν μεταφέρομεν δύο θέσεις καὶ ὅταν πολ)μεν ἐπὶ 1000 τὴν μεταφέρομεν τρεῖς θέσεις δεξιά.

Ὄταν δὲν φθάνουν τὰ δεκαδικὰ ψηφία τοῦ πολλαπλασιαστέου, συμπληρώνομεν μὲ μηδενικά.

1) Ένα εἰσιτήριον διὰ τὸ Ψυχικὸν ἀπὸ τὴν Ἀθήνα ἔχει 1,90 δρχ. Πόσας δρχ. θὰ εἰσπράξῃ ὁ εἰσπράκτωρ ἐὰν πωλήσῃ 100 εἰσιτήρια ;

2) Ένας περιπτεριοῦχος έπώλησεν 100 κουτιά σπύρτα πρὸς 1,50 δρχ. τὸ κουτὶ καὶ 10 σοκολάτες πρὸς 3,75 δρχ. τὴν μίαν. Πόσας δρχ. εἰσέπραξεν ;

3) Νὰ γίνουιν οἱ πολλαπλασιασμοὶ :

$$\begin{array}{r} 9,25 \times 10 = 375,256 \times 10 = 3,8 \times 10 = 0,325 \times 10 = \\ 9,25 \times 100 = 375,256 \times 100 = 49,56 \times 10 = 6,55 \times 100 = \\ 9,25 \times 1000 = 375,256 \times 1000 = 49,56 \times 100 = 6,5 \times 100 = \\ 3,25 \times 1000 \qquad 8,4 \times 1000 \qquad 6,524 \times 1000 \\ 9,2 \times 100 \qquad 3,75 \times 1000 \qquad 0,7 \times 1000 \end{array}$$

Μάθημα 128ον

3. Πολλαπλασιασμός Δεκαδικῶν ἐπὶ Δεκαδικῶν

Κανὼν

Διὰ νὰ πολλαπλασιάσωμεν δεκαδικὸν ἐπὶ δεκαδικὸν πολλαπλασιά-

ζομεν ὅπως καὶ εἰς τοὺς ἀκεραίους. Εἰς τὸ γινόμενον χωρίζομεν τόσα δεκαδικὰ ψηφία, ὅσα ἔχουν καὶ οἱ δύο δεκαδικοὶ μαζί.

Ὅταν τὸ γινόμενον δὲν ἔχη ἀρκετὰ ψηφία διὰ νὰ χωρίσωμεν με ὑποδιαστολὴν τὰ δεκαδικά, τότε τὰ συμπληρώνομεν με μηδενικά, τὰ ὁποῖα γράφομεν πρὸς τὰ ἀριστερά.

1) Διὰ νὰ κάμω ἓνα ἐπανωφόρι χρειάζομαι 2,80 μέτρα. Πόσας δραχ. θὰ δώσω ἂν κάθε μέτρο τιμᾶται 275,5 δραχ.;

2) Ἡ γόρρασα 9,5 μ. δαντέλλα πρὸς 6,3 δραχ. τὸ μ. Πόσας δραχ. ἔδωσα;

3) Νὰ γίνουν οἱ πολλαπλασιασμοὶ με τὰς δοκιμὰς των:

α) $6,75 \times 35 =$ β) $9,8 \times 45 =$ γ) $6,5 \times 0,7 =$ δ) $132 \times 0,05 =$

Μ ά θ η μ α 129ο ν

1) Ἡ γόρρασα 3,5 μέτ. σωλήνα πρὸς 6,2 δραχ. τὸ μέτρον. Πόσας δραχ. ἔδωσα καὶ πόσας ἐπῆρα ρέστα ἀπὸ ἓνα πενήνταδραχμον;

2) Ἡ γόρρασα 14 κουλουράκια πρὸς 0,5 δραχ. τὸ ἓνα καὶ 3 κιλά ψωμί πρὸς 3,90 δραχ. τὸ κιλό. Πόσας δραχ. ἔδωσα καὶ πόσας ἐπῆρα ρέστα ἀπὸ ἓνα εἰκοσάδραχμον;

3) Νὰ γίνουν αἱ πράξεις με τὰς δοκιμὰς των:

α) $8 - 0,75 =$ β) $900 - 394,28 =$ γ) $10 - 0,25 =$
 δ) $0,405 \times 0,234 =$ ε) $0,08 \times 0,04 =$ στ) $400,2 \times 0,45 =$

Μ ά θ η μ α 130ο ν

1) Ἡ γόρρασα 2,70 μ. ὕφασμα πρὸς 28,5 δραχ. τὸ μ., 4 κουμπιὰ πρὸς 1,30 δραχ. τὸ ἓνα. Ἐπλήρωσα ραπτικά 75 δραχ. Ἐὰν ἠγόραζα ἔτοιμο τὸ φόρεμα θὰ ἔδινε 150 δραχ. Ἐκέρδισα ἢ ἐζημιώθηκα καὶ πόσον;

2) Ἡ γόρρασα 7 κιλά πορτοκάλια πρὸς 6,40 δραχ. τὸ κιλό καὶ 7 κιλά ζάχαριν πρὸς 9,90 δραχ. τὸ κιλό διὰ νὰ κάμω μαρμελάδα. Ἐδωσα δι' ἠλεκτρικὸν ρεύμα 4,80 δραχ. Ἐὰν ἠγόραζα ἔτοιμη τὴν μαρμελάδα θὰ ἔδινε 105 δραχ. Ἐκέρδισα ἢ ἐζημιώθηκα καὶ πόσον;

3) Νὰ γίνουν οἱ πολλαπλασιασμοὶ με τὰς δοκιμὰς των:

α) $6,5 \times 0,3 =$ β) $9,45 \times 10 =$ γ) $8,3 \times 100 =$ δ) $7,256 \times 1000 =$
 ε) $9,4 \times 1000 =$ στ) $3,7 \times 100 =$ ζ) $875 \times 100 =$ η) $94 \times 1000 =$

Μάθημα 131ον

1) Ἡγόρασα 4 κιλά μήλα πρὸς 5,20 δρχ. τὸ κιλό καὶ 4 κιλά ζάχαριν πρὸς 9,80 δρχ. τὸ κιλό διὰ νὰ κάμω γλυκό. Ἐκαυσα ἡλεκτρικὸν ρεῦμα 3,60 δρχ. Ἐδωσα διὰ γαρούφαλλα 0,80 δρχ. Ἐὰν ἡγόραζα ἔτοιμο τὸ γλυκό, θὰ ἔδιδα 75 δρχ. Ἐκέρδισα ἢ ἐζημιώθηκα καὶ πόσον;

2) Ἡγόρασα 1,60 μ. ὕφασμα πρὸς 85 δρχ. τὸ μέτρον, 2 κουμπιὰ πρὸς 4,5 δρχ. τὸ ἓνα, ἓνα φερμουάρ καὶ ἔδωσα 8,90 δρχ., διὰ νὰ κάμω μίαν φούσταν. Ἐὰν ἡγόραζα ἔτοιμη τὴν φούσταν θὰ ἔδιδα 200 δρχ. Ἐκέρδισα ἢ ἐζημιώθηκα καὶ πόσον;

3) Νὰ γίνουν οἱ πολλαπλασιασμοί:

$$\alpha) 0,75 \times 3,2 =$$

$$\beta) 0,6 \times 1000 =$$

$$\gamma) 0,74 \times 100 =$$

$$\delta) 0,5 \times 10 =$$

$$\epsilon) 9,37 \times 3,28 =$$

$$\sigma\tau) 4,96 \times 8,7 =$$

ΔΙΑΙΡΕΣΙΣ ΔΕΚΑΔΙΚΩΝ

Μάθημα 132ον

1. Διαίρεσις Δεκαδικοῦ δι' Ἄκεραίου

Κανὼν

Διὰ νὰ διαίρῳμεν δεκαδικὸν δι' ἄκεραίου, διαιροῦμεν σὰν νὰ ἦσαν ἄκεραιοί. Ὅταν τελειώσῃ ἡ διαίρεσις τοῦ ἄκεραίου μέρους τοῦ δεκαδικοῦ διαιρετέου βάζομεν εἰς τὸ πηλίκον τὴν ὑποδιαστολὴν καὶ συνεχίζομεν τὴν διαίρεσιν.

1) Νὰ γίνουν αἱ διαιρέσεις:

$$\alpha) 124,75 : 8 =$$

$$\beta) 329,5 : 74 =$$

$$\gamma) 948,53 : 26 =$$

$$\delta) 89,5 : 18 =$$

2) Ἡγόρασα 49 κιλά λάδι καὶ ἔδωσα 1.136,80 δρχ. Πόσας δρχ. ἡγόρασα τὸ κιλό;

Μάθημα 133ον

1) Νὰ γίνουν αἱ διαιρέσεις μὲ τὰς δοκιμὰς των:

$$\alpha) 6,75 : 3 =$$

$$\beta) 29,48 : 24 =$$

$$\gamma) 12,90 : 4 =$$

$$\delta) 67,5 : 10 =$$

$$\epsilon) 24,483 : 7 =$$

$$\sigma\tau) 23,25 : 9 =$$

2) Ένας όδοιπόρος έβράδισε 30,80 χιλιόμετρα εις 8 ώρας. Πόσα χιλ. έβράδισε την ώραν;

3) Μία ύφάντρια εις 28 ήμέρας ύφανε 48,44 μ. Πόσα ύφανε την ήμέραν;

Μ ά θ η μ α 134ον

1) Νά γίνουιν αί διαιρέσεις με τās δοκιμάς των :

α) $9,27 : 3 =$ β) $10,25 : 5 =$ γ) $95,2 : 29 =$ δ) $8375,28 : 492 =$

2) Με 75,60 μ. κάνομε 18 σινδόνια. Με πόσα μ. ύφασμα κάνομε ένα σινδόνι;

Μ ά θ η μ α 135ον

2. Διαιρέσεις δεκαδικού διὰ 10, 100, 1000

Κ α ν ώ ν

Διὰ νά διαιρέσωμεν ένα δεκαδικόν αριθμόν διὰ 10 μεταφέρομεν διὰ συντομίαν την ύποδιαστολήν του μίαν θέσιν πρὸς τὰ άριστερά.

Διὰ νά διαιρέσωμεν ένα δεκαδικόν αριθμόν διὰ 100 μεταφέρομεν την ύποδιαστολήν δύο θέσεις πρὸς τὰ άριστερά.

Διὰ νά νά διαιρέσωμεν ένα δεκαδικόν αριθμόν διὰ τοῦ 1000 μεταφέρομεν την ύποδιαστολήν του τρεῖς θέσεις πρὸς τὰ άριστερά.

Εἰς αὐτάς τās διαιρέσεις, εάν δέν φθάνουν τὰ ψηφία, συμπληρώνομε με μηδενικά.

1) 10 κιλά καφές στοιχίζουιν 875,4 δραχ. Πόσον κοστίζει τὸ ένα κιλό;

2) Ένας φιλόπρωπος κύριος έχάρησεν εις ένα όρφανοτροφείο 256,80 μέτρα ύφασμα διὰ νά κάμουν ένδυμασίας εις τὰ 100 όρφανά. Πόσον ύφασμα αναλογεῖ διὰ κάθε ένδυμασίαν;

3) Νά γίνουιν αἱ διαιρέσεις :

$879,4 : 100 =$	$175,25 : 100 =$	$3564,25 : 1000 =$	$0,3 : 10 =$
$3,5 : 10 =$	$0,3 : 100 =$	$36,25 : 100 =$	$0,3 : 1000 =$
$6,5 : 10 =$	$893,5 : 100 =$	$6,5 : 100 =$	$7983,26 : 1000 =$
$6,5 : 1000 =$	$4,5 : 10 =$	$427,5 : 10 =$	$7,8 : 100 =$

Μάθημα 136ον

1) Μία ράπτρια ηγόρασεν 25,70 μέτρα ύφασμα διὰ τὴν ράψην 10 ὑποκάμισα. Πόσον ὑφασμα θὰ βάλῃ σὲ κάθε ὑποκάμισον;

2) Ἡγόρασα 100 κιλά λάδι καὶ ἔδωσα 2.360,5 δρχ. Πόσας δρχ. ἠγόρασα τὸ κιλό;

3) Νὰ γίνουν αἱ διαιρέσεις:

α) $94,8 : 10 =$	γ) $7,28 : 100 =$	ι) $93,5 : 1000 =$	ζ) $0,7 : 10$
β) $7,5 : 10 =$	δ) $6,92 : 100 =$	στ) $4,5 : 1000 =$	η) $0,8 : 1000$

Μάθημα 137ον

Διαιρέσεις ἀκεραίου διὰ 10, 100, 1000 μὲ πηλίκον δεκαδικόν

Κανὼν

Ὅταν ἔχωμεν νὰ διαιρέσωμεν ἀκέραιον διὰ 10, 100, 1000 κ.λ.π. καὶ ὁ διαιρετέος δὲν ἔχει καθόλου μηδενικά εἰς τὸ τέλος, ἢ ὅταν δὲν ἔχη τόσα, ὅσα ἔχει ὁ διαιρέτης, θὰ ἔχωμεν πηλίκον δεκαδικόν. Ἄν ὁ διαιρέτης εἶναι 10, χωρίζομεν μὲ ὑποδιαστολὴν τὸ τελευταῖον ψηφίον. Ἄν εἶναι 100, χωρίζομεν δύο ψηφία καὶ ἂν εἶναι 1000 χωρίζομεν τρία ψηφία ἀπὸ τὸ τέλος.

1) 100 κιλά πατάτες ἔχουν 320 δρχ. Πόσας δρχ. ἔχει τὸ κιλό;

2) Ἐνας χωρικὸς ἐπώλησε 1000 κιλά σιτάρι καὶ ἐπῆρε 4.300 δρχ. Πόσας δρχ. ἐπώλησε τὸ κιλό;

3) Ἡγόρασα 10 ζεύγη κάλτσες καὶ ἔδωσα 270 δρχ. Πόσας δρχ. ἠγόρασα τὸ ἓνα ζεύγος;

4) Νὰ γίνουν αἱ διαιρέσεις:

$250 : 100 =$	$50 : 100 =$	$32 : 100 =$
$75 : 10 =$	$9 : 10 =$	$65 : 100 =$
$3500 : 1000 =$	$8700 : 100 =$	$24 : 10 =$
$75 : 100 =$	$950 : 1000 =$	$14800 : 1000 =$

Μάθημα 138ον

1) Ἡγόρασα 10 ζουμπιά καὶ ἔδωσα 8 δρχ. Πόσας δρχ. ἠγόρασα τὸ ἓνα;

2) Ἡ καντίνα τοῦ σχολείου ἐπώλησεν 100 σοκολάτες καὶ ἐπῆ-
ρε 200 δρχ. Πόσας δρχ. ἐπώλησε τὴν μίαν;

3) Ἐνας κουλουράς ἀπὸ τὰ 100 κουλούρια πὺ ἐπώλησεν ἐκέ-
δισε 50 δρχ. Πόσας δρχ. ἐκέδισε ἀπὸ κάθε κουλούρι;

4) Νὰ γίνουν αἱ διαιρέσεις:

7: 10 =	92,5: 10 =	400: 1000 =
960: 100 =	10: 100 =	128,3: 100 =
19,5: 100 =	10: 1000 =	208,9: 100 =
7,5: 10 =	6: 10 =	84,7: 10 =

Μ α θ η μ α 139ο ν

4. Διαίρεισις μετὰ διαιρέτην μεγαλύτερον — πηλίκον δεκαδικόν

Κ α ν ὶ ν

Ὅταν ἔχωμεν νὰ διαιρέσωμεν ἀκέραιον διὰ ἀκεραίου καὶ ὁ διαιρέτης εἶναι μεγαλύτερος τοῦ διαιρετέου, βάζομεν εἰς τὸ πηλίκον μηδὲν ἀκέραιος (0,) καὶ προσθέτομεν εἰς τὸν διαιρετέον ἓνα μηδενικὸν καὶ εὐρίσκομεν δέκατα. Ἐὰν μὲν ἔτι ὑπόλοιπον προσθέτομεν εἰς αὐτὸ ἓνα μηδενικὸν καὶ εὐρίσκομεν ἑκατοστὰ κλπ.

1) Ἐνας κύριος ἐμοίρασεν εἰς 40 οἰκογενεῖας 20 κιλά λίπος. Πόσον λίπος ἐπῆρεν ἡ κάθε οἰκογένεια;

Λ ὕ σ ι ς

$$\begin{array}{r} 20 \overline{) 40} \\ \underline{0,5} \end{array}$$

Ἐ π ἄ ν τ η σ ι ς

Ἡ κάθε οἰκογένεια ἐπῆρε 0,5
κιλά λίπος

2) Ἐδωσα εἰς 5 παιδιὰ 2 δρχ. Πόσας δρχ. ἐπῆρε τὸ κάθε παιδί;

3) Ἠγόρασα 12 κουμπιὰ καὶ ἔδωσα 9 δρχ. Πόσας δρχ. ἠγόρασα τὸ κάθε κουμπί;

4) Νὰ γίνουν αἱ διαιρέσεις:

8: 10 =	3,5: 2 =	75: 100 =
3: 9 =	8,94: 5 =	7: 10 =
60: 80 =	20: 40 =	725,3: 100 =

Μ ά θ η μ α 140όν

- 1) Πόσα εκατοστάρικα μᾶς κάνουν 8.500 δρχ. ;
- 2) Πόσα δεκάρικα μᾶς κάνουν 700 δρχ. ;
- 3) Πόσα χιλιόμετρα είναι τὰ 6.400 μέτρα ;
- 4) Νὰ γίνουν αἱ πράξεις :

$75 + 392,28 + 105,7 + 36,23 =$	$9400 - 6478,25 =$	$8,5 - 4,75 =$
$12 - 6,25 =$	$0,7 \times 0,06 =$	$9524,28 : 8 =$
$45,3 : 10 =$	$873,5 : 100 =$	$3,25 \times 0,4 =$
$4,5 \times 100 =$	$0,6 \times 10 =$	$78 \times 3,12 =$
$7,8 : 10 =$	$6 : 12 =$	$3 : 10 =$
		$9648,3 : 1000 =$
		$6628,0 : 1000 =$

Μ ά θ η μ α 141ον

5. Διαίρεσις ἀκεραίου διὰ δεκαδικῷ

Κ α ν ὶ ν

Διὰ νὰ διαιρέσωμεν ἀκέραιον διὰ δεκαδικῷ, σβήνομεν τὴν ὑποδιαστολὴν τοῦ διαιρέτου καὶ προσθέτομεν εἰς τὸ τέλος τοῦ διαιρέτου τόσα μηδενικά, ὅσα ἦσαν τὰ δεκαδικὰ ψηφία τοῦ διαιρέτου. Κατόπιν συνεχίζομεν τὴν διαίρεσιν ὅπως καὶ εἰς τοὺς ἀκεραίους.

1) Ἐνα τετράδιον ἔχει 2,5 δρχ. Μὲ 35 δρχ. πόσα τετράδια θὰ ἀγοράσω ;

2) Μὲ 0,64 μ. ὕφασμα γίνεται μία πετσέτα φαγητοῦ. Μὲ 16 μ. πόσες πετσέτες θὰ γίνουν ;

3) Νὰ γίνουν αἱ διαιρέσεις :

α) $78 : 3,80 =$ β) $100 : 2,5 =$ γ) $2240 : 5,6 =$ δ) $128 : 3,20 =$

Μ ά θ η μ α 142ον

1) Ἡ ἀπόστασις ἀπὸ ἓνα χωριὸν εἰς ἄλλο εἶναι 63 χιλιόμετρα. Πόσες ὥρες θέλει ἓνας πεζοπόρος διὰ νὰ διατρέξῃ τὴν ἀπόστασιν αὐτὴν ἐὰν βαδίξῃ 4,2 χιλ. τὴν ὥραν ;

2) Διὰ νὰ γίνῃ ἓνα ὑποκάμισο χρειάζονται 2,4 μ. ὕφασμα. Πόσα ὑποκάμισα θὰ γίνουν μὲ 36 μ. ;

- 3) Νὰ γίνουιν αἱ διαιρέσεις:
- α) $9750 : 7,5 =$ β) $613 : 24,52$ γ) $502 : 36,8 =$ δ) $600 : 9,375 =$

Μάθημα 143ον

6. Διαίρεσις δεκαδικῶν διὰ δεκαδικῶν

Κανὼν

Διὰ νὰ διαιρέσωμεν δεκαδικὸν διὰ δεκαδικῶν σβήνομεν τὴν ὑποδιαστολὴν ἀπὸ τὸν διαιρέτην καὶ τὸν κἀνομεν ἀκέρατον, κατόπιν μεταφέρουμεν τὴν ὑποδιαστολὴν τοῦ διαιρετέου τόσας θέσεις πρὸς τὰ δεξιὰ, ὅσα ἦσαν τὰ δεκαδικὰ ψηφία τοῦ διαιρετέου. Ἐὰν δὲν φθάνουν τὰ ψηφία τοῦ διαιρετέου συμπληρώνουμεν μὲ μηδενικά καὶ κἀνομεν τὴν διαίρεσιν ὅπως καὶ εἰς τοὺς ἀκεραίους.

1) Ἐνας ὁδοιπόρος βαδίζει εἰς μίαν ὥραν 4,2 χιλίῳ. Εἰς πόσας ὥρας ἐβάδισε 33,6 χιλ.;

2) Μὲ 0,64 μ. κἀνομεν μίαν πετσέτα φαγητοῦ. Πόσες πετσέτες θὰ κἀνωμεν μὲ 15,36 μ.;

3) Μὲ 0,45 μ. κἀνομε ἓνα μαντήλι. Μὲ 21,60 μ. πόσα μαντήλια θὰ κἀνωμεν;

4) Νὰ γίνουιν αἱ διαιρέσεις:

- α) $1724,213 : 2,78 =$ β) $1000 : 0,05 =$ γ) $800 : 0,04 =$ δ) $1,55 : 0,5 =$

Μάθημα 144ον

1) Δι' ἓνα ἀνδρικὸν ὑποκάμισον χρειάζονται 2,60 μ. ὕφασμα. Πόσα ὑποκάμισα θὰ κἀνωμε μὲ 124,8 μ.;

2) Ἐνας ἔμπορος ἀγοράζει μὲ 8,40 δρχ. ἓνα κιλὸ ρύζι. Πόσα κιλὰ ρύζι θὰ ἀγοράσῃ μὲ 1.579,2 δρχ.;

3) Νὰ γίνουιν αἱ διαιρέσεις μὲ τὰς δοκιμάς των:

- α) $243,50 : 3,5 =$ β) $789,60 : 16,80 =$ γ) $58,246 : 9,45 =$
 δ) $615,8 : 3,75 =$ ε) $9845,2 : 4,125 =$ στ) $7968,8 : 12,6 =$

Μάθημα 145ον

1) Ἡγόρασα ἓνα δοχεῖον λάδι πρὸς 22,8 δρχ. τὸ κιλὸ καὶ ἔδωσα 319,2 δρχ. Πόσα κιλὰ λάδι εἶχε τὸ δοχεῖον;

2) Ένας όπωροπώλης μετέφερεν εις τὰς Ἀθήνας 1528,8 κιλά φρούλαν εις κιβώτια. Κάθε κιβώτιον εἶχε 15,6 κιλά. Πόσα ἦσαν τὰ κιβώτια ;

3) Νὰ γίνουν αἱ διαιρέσεις :

α) $8,54 : 3,125 =$ β) $900 : 6,5 =$ γ) $756 : 8,42 =$ δ) $4 : 12 =$

Μ ά θ η μ α 146ον

7. Διαίρεσις Ἀκεραίου δι' Ἀκεραίου μέ πηλίκον Δεκαδικόν Κ α ν ώ ν

Ἐὼς ἔχωμεν νὰ διαιρέσωμεν ἕναν ἀκέραιον ἀριθμὸν δι' ἕνός ἀκεραίου καὶ μένη ὑπόλοιπον, προσθέτομεν εἰς τὸ ὑπόλοιπον ἕνα μηδενικὸν καὶ συνεχίζομεν τὴν διαίρεσιν καὶ εὐρίσκομεν δέκατα εἰς τὸ πηλίκον. Ἐὰν μένη πάλιν ὑπόλοιπον, προσθέτομεν πάλι μηδενικὸν καὶ εὐρίσκομεν ἑκατοστά, χιλιοστά κλπ.

1) Νὰ γίνουν αἱ διαιρέσεις :

α) $75 : 6 =$ β) $720 : 250 =$ γ) $93 : 5 =$ δ) $13 : 6 =$ ε) $940 : 25 =$

2) Ἦγόρασα 15 μ. ὕφασμα διὰ νὰ κάμω σεντόνια καὶ ἔδωσα 336 δραχ. Πόσας δραχ. ἠγόρασα τὸ μέτρον ;

3) Ἦγόρασα 18 κιλά πατάτες καὶ ἔδωσα 62 δραχ. Πόσας δραχ. τὸ κιλὸν τὰς ἠγόρασα ;

Μ ά θ η μ α 147ον

Νὰ γίνουν αἱ πράξεις :

$2,42 + 17,58 + 3,94 + 18 =$	$6,5 \times 3,28 =$	$92,5 : 6,23 =$
$1000 - 473,25 =$	$82,95 \times 10 =$	$60 : 140 =$
$81,25 - 219,175 =$	$7,5 \times 100 =$	$7 : 10 =$
$9 \times 0,04 =$	$600 : 3,25 =$	$82,5 : 10 =$

ΣΥΝΘΕΤΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

Μ ά θ η μ α 148ον

1) Μία χωρική ἐπώλησεν 154 αυγά πρὸς 1,60 δραχ. τὸ ξευγάρι.

Ἄπο τὰ χρήματα πού ἐπῆρε ἔδωσε διὰ νὰ ἀγοράσῃ 4 κιλά ρύζι πρὸς 7,8 δρχ. τὸ κιλὸ καὶ 6 κιλά ζάχαρι πρὸς 9,5 δρχ. τὸ κιλὸ καὶ μὲ τὰ ὑπόλοιπα ἠγόρασε λάδι πρὸς 22,5 δρχ. τὸ κιλό. Πόσα κιλά λάδι ἠγόρασε;

2) Μία χωρική ἐπώλησεν 9 κοτόπουλα πρὸς 24,40 δρχ. τὸ ἓνα καὶ 56 αὐγά πρὸς 1,5 δρχ. τὸ ζεῦγος. Μὲ τὰ χρήματα πού ἐπῆρεν ἠγόρασε 8 μ. ὑφασμα. Πόσες δρχ. τὸ μέτρον ἠγόρασε τὸ ὑφασμα;

3) Νὰ γίνουν αἱ διαιρέσεις μὲ τὰς δοκιμάς των :

$$\alpha) 814 : 9,2 = \quad \beta) 9720 : 6,75 = \quad \gamma) 956,25 : 3,5 =$$

Μάθημα 149ον

1) Διὰ νὰ γίνῃ ἓνα μαντήλι χρειάζεται 0,25 μ. ὑφασμα. Πόσα μ. θὰ χρειασθοῦν διὰ νὰ γίνουν 40 μαντήλια καὶ πόσες δρχ. θὰ στοιχίσῃ τὸ κάθε μαντήλι, ἂν τὸ μέτρον τιμᾶται 28 δρχ.;

2) Διὰ νὰ γίνῃ μία πετσέτα φαγητοῦ χρειάζεται ὑφασμα 0,45 μ. Πόσα μ. θὰ χρειασθοῦν διὰ νὰ γίνουν 12 πετσέτες καὶ πόσον θὰ στοιχίσῃ ἡ κάθε πετσέτα, ἂν τὸ μέτρον τιμᾶται 18 δρχ.;

3) Νὰ γίνουν αἱ διαιρέσεις μὲ τὰς δοκιμάς των :

$$\alpha) 6,5 : 0,02 = \quad \beta) 9,14 : 0,8 = \quad \gamma) 975,25 : 3,15 =$$

Μάθημα 150όν

1) Διὰ νὰ γίνῃ ἓνα παιδικὸ κουστόμι καλοκαιρινὸ χρειάζεται 1,80 μ. ὑφασμα. Πόσα μ. θὰ χρειασθοῦν διὰ νὰ γίνουν 35 κουστόμια καὶ πόσον θὰ στοιχίσῃ κάθε κουστόμι, ἂν τὸ μέτρον τιμᾶται 25 δρχ.;

2) Διὰ νὰ γίνῃ ἓνα σινδόνι χρειάζονται 2,80 μ. ὑφασμα. Πόσα μ. θὰ χρειασθοῦν διὰ νὰ γίνουν 24 σινδόνια καὶ πόσον θὰ στοιχίσῃ κάθε σινδόνι, ἂν τὸ μέτρον τιμᾶται 26,30 δρχ.;

3) Νὰ γίνουν αἱ διαιρέσεις μὲ τὰς δοκιμάς των :

$$\alpha) 8 : 12 = \quad \beta) 94 : 25 = \quad \gamma) 945 : 6,3 =$$

Μάθημα 151ον

1) Τὸ μῆκος τῶν πλευρῶν ἐνὸς περιβολιοῦ εἶναι 218,75 μ.

Διὰ νὰ περιφράξουν τὸ περιβόλι θὰ βάλουν πασσάλους κάθε 1,75 μ. Πόσους πασσάλους θὰ χρειασθοῦν νὰ ἀγοράσουν καὶ πόσας δρχ. θὰ δώσουν, ἐὰν κάθε πάσσαλος ἔχη 8,20 δρχ. ;

2) Διὰ 15 σχολικὲς ποδιὲς ἐχρηιάσθησαν 34,5 μ. ὕφασμα ποπλίνα, τὴν ὁποίαν ἠγόρασα μὲ 28,40 δρχ. τὸ μέτρον. Ἄν πληρώσω 320,20 δρχ. διὰ ραπτικά καὶ κουμπιά, πόσας δρχ. θὰ στοιχίσουν ὅλες οἱ ποδιὲς καὶ πόσας ἢ μία ποδιά ;

3) Νὰ γίνουν αἱ διαιρέσεις :

$$\alpha) 935,48 : 1,35 =$$

$$\beta) 90 : 2,4 =$$

$$\gamma) 7 : 14 =$$

Μάθημα 152ον

1) Διὰ νὰ γίνουν αἱ 42 φοῦστες τῆς Γυμναστικῆς τῆς τάξεώς μας ἐχρηιάσθησαν 54,6 μ. ὕφασμα, τὸ ὁποῖον ἐπληρώσαμε πρὸς 13,7 δρχ. τὸ μέτρον. Ἄν ἐπληρώσαμε καὶ 201,98 δρχ. διὰ κλωστές, λάστιχο, κουμπιά καὶ ραπτικά, πόσας δρχ. ἐστοίχισαν ὅλες οἱ φοῦστες καὶ πόσας ἢ μία φούστα ;

2) Ἐνας κτηνοτρόφος ἐπώλησεν 248 κιλά βούτυρον πρὸς 43,5 δρχ. τὸ κιλό καὶ 124 κιλά τυρὶ πρὸς 19,5 δρχ. τὸ κιλό. Ἀπὸ τὰ χρήματα πὸν ἐπῆρεν ἔδωσε δρχ. 10710,80 τὰς ὁποίας ἐχρεωστοῦσε καὶ μὲ τὰ ὑπόλοιπα ἠγόρασε λάδι πρὸς 21,80 δρχ. τὸ κιλό. Πόσα κιλά λάδι ἠγόρασε ;

3) Νὰ γίνουν αἱ διαιρέσεις :

$$\alpha) 745 : 3,14 =$$

$$\beta) 10 : 0,04$$

$$\gamma) 935 : 2,5 =$$

Μάθημα 153ον

1) Ἐνας ἔμπορος ἠγόρασε 35 ζεύγη κάλτσες πρὸς 9,60 δρχ. τὸ ζεύγος. Πόσας δρχ. τὸ ζεύγος πρέπει νὰ πωλήσῃ τίς κάλτσες διὰ νὰ κερδίσῃ 108,80 δρχ. ;

2) Ἐνας ἔμπορος ἠγόρασεν 68 μ. ὕφασμα πρὸς 24,20 δρχ. τὸ μ. Πόσας δρχ. τὸ μέτρον πρέπει νὰ πωλήσῃ τὸ ὕφασμα διὰ νὰ κερδίσῃ 394,40 δρχ. ;

3) Νὰ γίνουν αἱ διαιρέσεις μὲ τὰς δοκιμάς των :

$$\alpha) 1 : 2 =$$

$$\beta) 8,5 : 0,05 =$$

$$\gamma) 945,24 : 8 =$$

Μάθημα 154ον

1) Ένας παντοπώλης ήγόρασεν 125 κιλά ζάχαριν πρὸς 8,90 δραχ. τὸ κιλό. Πόσας δραχ. τὸ κιλὸν πρέπει νὰ πωλήσῃ τὴν ζάχαριν διὰ νὰ κερδίσῃ 300 δραχ.;

2) Ένας κηπουρὸς ἐπώλησε 54 κιλά κολοκυθάκια πρὸς 4,30 δραχ. τὸ κιλό καὶ 49 κιλά χόρτα πρὸς 2,70 δραχ. τὸ κιλό. Ἀπὸ τὰ χορήματα ποὺ ἐπῆρεν ήγόρασεν ἓνα ζευγάρι παπούτσια καὶ ἔδωσεν 180 δραχ. Πόσας δραχ. ἐπῆρε καὶ πόσαι τοῦ ἔμειναν;

3) Νὰ γίνουν αἱ πράξεις:

$$\alpha) 6,5 \times 12,24 = \quad \beta) 9,75 \times 1000 = \quad \gamma) 8,4 : 0,02 = \quad \delta) 100 : 24 =$$

Μάθημα 155ον

1) Ένας γεωργὸς ἐπῆρε ἀπὸ τὰ χωράφια του 4528 κιλά σιτάρι. Τὸ μισὸ τὸ ἐπώλησε πρὸς 3,20 δραχ. τὸ κιλό καὶ τὸ ἄλλο πρὸς 3,40 δραχ. Πόσας δραχ. εἰσέπραξεν;

2) Ένας ζωέμπορος εἶχε 498 ἀρνιά. Τὰ μισὰ τὰ ἐπώλησε πρὸς 112,30 δραχ. τὸ ἓνα καὶ τὰ ὑπόλοιπα πρὸς 127,20 δραχ. τὸ ἓνα. Πόσας δραχ. εἰσέπραξεν;

3) Νὰ γίνουν αἱ πράξεις:

$$\alpha) 7,75 \times 3,8 = \quad \beta) 9 \times 0,4 = \quad \gamma) 6,75 : 3 = \quad \delta) 84 : 0,07 =$$

Μάθημα 156ον

1) Ένας παντοπώλης ήγόρασεν 124 αὐγά πρὸς 1,6 δραχ. τὸ ξυγάρι. Τοῦ ἔσπασαν 8 αὐγά καὶ τὰ ὑπόλοιπα ἐπώλησε πρὸς 1,80 δραχ. τὸ ξυγάρι. Ἐκέρδισεν ἢ ἐζημιώθη καὶ πόσον;

2) Ένας ἔμπορος αὐγῶν ήγόρασε τὰς ἡμέρας τοῦ Πάσχα 4.000 αὐγά πρὸς 1,20 δραχ. τὸ ξυγάρι. Τοῦ ἔσπασαν 52 αὐγά καὶ τὰ ὑπόλοιπα τὰ ἐπώλησε πρὸς 1,60 δραχ. τὸ ξυγάρι. Ἐκέρδισεν ἢ ἐζημιώθη καὶ πόσον;

3) Νὰ γίνουν αἱ πράξεις:

$$\alpha) 7,5 + 0,08 + 0,3 + 14 = \quad \beta) 100 - 63,5 = \quad \gamma) 6 : 0,02 = \\ \delta) (9,4 \times 2,8) + (7,5 \times 10) = \quad \epsilon) 945 : 32,5 = \quad \sigma\tau) 984 : 39,09 =$$

Μ ά θ η μ α 157ον

1) 24 έργάται επήρασαν από μίαν έργασίαν 6.545,5 δραχ. και από μίαν άλλην 12.294,5 δραχ. Πόσαι δραχ. αναλογούν εις τόν καθένα;

2) Ένας άμπελουργός επλήρωσεν εις 32 έργάτας τόν ένα μήνα 17.875,80 δραχ. και τόν άλλον 21.298,60 δραχ. Πόσας δραχ. επήρε ο κά-
θε έργάτης όλο τó διάστημα πού ειργάσθη εις τόν άμπελουργόν;

3) Νά γίνουν αι πράξεις:

$$\alpha) 9,4 \times 0,08 =$$

$$\beta) 3,5 : 0,02 =$$

$$\gamma) 90 : 65 =$$

Μ ά θ η μ α 158ον

1) Ένας κηπουρός επώλησεν 74 άγγινάρες πρòς 0,80 δραχ. τήν μίαν και 36 κιλά χόρτα πρòς 2,60 δραχ. τó κιλό. Πόσας δραχ. εισέ-
πραξεν;

2) Ήγόρασα 9 κιλά βερούκοκα πρòς 6,40 δραχ. τó κιλό και 9 κι-
λά ζάχαρι πρòς 9,70 δραχ. τó κιλό δια νά κάμω μαρμελάδα. Έκαυσα
5,70 δραχ. ηλεκτρικόν ρεϋμα. Έάν ηγόραζα έτοιμη τήν μαρμελάδα θά
έδιδα 150 δραχ. Έκέρδισα ή εξημιώθηκα και πόσον;

3) Νά γίνουν αι διαιρέσεις με τας δοκιμάς των:

$$\alpha) 75 : 3,2 =$$

$$\beta) 800 : 6,4 =$$

$$\gamma) 9745 : 123,5 =$$

Μ ά θ η μ α 159ον

1) Δια νά κάμω ένα κέικ ηγόρασα 0,75 κιλά άλεύρι πρòς 8,80
δραχ. τó κιλό, 0,25 κιλά βούτυρον πρòς 42 δραχ. τó κιλό, 5 αυγά πρòς
1,60 δραχ. τó ένα, 3 βανίλλιες πρòς 1,20 δραχ. τήν μίαν και έδωσα δια
σόδα 0,90 δραχ. Επλήρωσα δια ψηστικά 2 δραχ. Πόσας δραχ. μου έστοί-
χισε τó κέικ;

2) Ένας κτηνοτρόφος βγάξει από 18,5 κιλά γάλα 1 κιλό βού-
τυρο. Από 869,5 κιλά γάλα πόσα κιλά βούτυρο θά βγάλη και πόσας
δραχ. θά εισπράξη, εάν πωλήση 42,30 δραχ. τó κιλό τó βούτυρον;

Μ ά θ η μ α 160όν

1) Ένας έλαιοπαραγωγός βγάξει από 16,25 κιλά έλιες ένα κιλό

λάδι. Πόσα κιλά λάδι θά βγάλει από 23.188,75 κιλά έλιές και πόσας δρχ. θά εισπράξει, αν κάθε κιλό του λαδιού τὸ πωλήσει 17,20 δρχ.;

2) Ένας έμπορος ηγόρασε 478 κιλά λάδι πρὸς 18 δρχ. τὸ κιλό. Έξώδευσε διὰ τὴν μεταφορὰν του 38,50 δρχ. Πόσον πρέπει νὰ πωλήσει τὸ κιλὸν τὸ λάδι διὰ νὰ κερδίσει 1515 δρχ.;

3) Νὰ γίνουν αἱ διαιρέσεις:

$$\alpha) 783,24 : 9,48 = \quad \beta) 5400 : 6,5 = \quad \gamma) 9760 : 1,02 =$$

Μάθημα 161ον

1) Διὰ νὰ κάνωμεν μίαν πετσέτα φαγητοῦ χρειάζομεθα 0,64 μ. ὕφασμα. Πόσα μ. θά χρειασθῶμεν διὰ νὰ κάνωμεν 12 πετσέτες; Πόσας δρχ. θά στοιχίσουν αν τὸ μ. τιμᾶται 32 δρχ. και πόσον θά στοιχίση ἡ μία πετσέτα;

2) Διὰ νὰ κάνωμεν ἓνα τραπεζομάνδηλον χρειάζομεθα 2,60 μ. ὕφασμα. Πόσα μέτρα θά χρειασθοῦν διὰ νὰ κάνωμεν 8 τραπεζομάνδηλα; Πόσας δρχ. θά στοιχίσουν ὄλα, αν τὸ μέτρον τιμᾶται 36 δρχ. και πόσον θά στοιχίση τὸ ἓνα;

3) Νὰ γίνουν αἱ διαιρέσεις:

$$\alpha) 70 : 80 = \quad \beta) 3,5 : 0,05 = \quad \gamma) 9 : 0,03 =$$

Μάθημα 162ον

1) Ένας λαδέμπορος ἐφόρτωσε διὰ τὸ ἐξωτερικὸν 275 βαρέλια έλιές. Τὸ κάθε βαρέλι ἐξύγιζε γεμάτο 114 κιλά. Πόσα κιλά ἐφόρτωσαν, αν τὸ ἀπόβαρον κάθε βαρελιοῦ εἶναι 8 κιλά και πόσας δρχ. θά εισπράξει, αν πωλήσει πρὸς 9,20 δρχ. τὸ κιλό;

2) Ένας φρουτέμπορος ἐφόρτωσε διὰ τὸ ἐξωτερικὸν 142 κιβώτια μῆλα. Τὸ κάθε κιβώτιον ἐξύγιζε γεμάτο 14 κιλά. Πόσα κιλά ἐφόρτωσε, αν τὸ ἀπόβαρον κάθε κιβωτίου εἶναι 1 κιλό και πόσας δρχ. θά εισπράξει, αν πωλήσει πρὸς 4,80 δρχ. τὸ κιλό;

3) Νὰ γίνουν αἱ διαιρέσεις:

$$\alpha) 784 : 0,5 = \quad \beta) 96 : 0,03 = \quad \gamma) 948 : 6,75 =$$

Μάθημα 163ον

1) Ένας ιδιοκτήτης παίρνει ἀπὸ τὸ σπίτι του, τὸ ὅποιον ἐνοιο-

κιάζει, 19.200 δραχ. τὸ χρόνο ἐνοίκια. Ἐξοδεύει δι' ἐπισκευὴν 1500 δραχ. καὶ δίδει εἰς τὴν Ἐφορείαν 1660 δραχ. Πόσον καθαρὸν ἐνοίκιον παίρνει τὸν μῆνα;

2) Ἐνας ἔμπορος ἠγόρασε 250 μ. ὑφασμα πρὸς 48 δραχ. τὸ μέτρον. Ἐπώλησε τὰ 128 μ. πρὸς 50,20 δραχ. καὶ τὰ ὑπόλοιπα πρὸς 52,30 δραχ. Πόσας δραχ. ἐκέρδισεν;

3) Νὰ γίνουν αἱ πράξεις:

$$\alpha) (6,75 + 9,28 + 3,15) - (2,05 + 6,75) = \quad \gamma) 10 : 0,4 =$$

$$\beta) (6,5 \times 10) + (0,8 \times 100) = \quad \delta) 27,4 : 3,2 =$$

Μ ἄ θ η μ α 164ον

1) Ἐνας παντοπώλης ἠγόρασε 248 κιλά τυρὶ πρὸς 17,5 δραχ. τὸ κιλό. Ἐπώλησε τὰ 129 κιλά πρὸς 21,40 καὶ τὰ ὑπόλοιπα πρὸς 16 δραχ. Ἐκέρδισεν ἢ ἐζημιώθη καὶ πόσον;

2) Ἐνας ὑαλοπώλης ἠγόρασεν 20 δωδεκάδες πιάτα πρὸς 6,70 δραχ. τὸ πιάτο. Ἐπώλησε τὰ 185 πιάτα πρὸς 8 δραχ. τὸ ἓνα καὶ τὰ ὑπόλοιπα πρὸς 5,90 δραχ. Ἐκέρδισεν ἢ ἐζημιώθη καὶ πόσον;

3) Νὰ γίνουν αἱ πράξεις:

$$\alpha) 9 : 0,09 = \quad \beta) (7,8 \times 10) + (0,9 \times 100) = \quad \gamma) (0,8 \times 100) : (0,2 \times 10) =$$

Μ ἄ θ η μ α 165ον

1) Ἐνας ὑαλοπώλης ἠγόρασε 10 δωδεκάδες ποτήρια πρὸς 2,90 δραχ. τὸ ἓνα. Ἐπώλησε τὰ 78 ποτήρια πρὸς 3,60 δραχ. καὶ τὰ ὑπόλοιπα πρὸς 2,50 δραχ. Ἐκέρδισεν ἢ ἐζημιώθη καὶ πόσον;

2) Νὰ γίνουν αἱ ἀσκήσεις:

$$\alpha) (95 \times 100) + (0,7 \times 100) = \quad \beta) (6,75 \times 10) + (0,4 \times 100) =$$

Μ ἄ θ η μ α 166ον

Νὰ γίνουν αἱ ἀσκήσεις:

$$\alpha) (3,75 \times 100) + (0,04 \times 10) = \quad \gamma) (9,75 \times 100) + (3,25 \times 10) =$$

$$\beta) 12 : 24 = \quad \delta) (645,25 + 183,7 + 923,5) - (824,5 + 256) =$$

Μ ἄ θ η μ α 167ον

1) Ἐνας χωρικὸς ἐπώλησε 1178 κιλά σιτάρι πρὸς 3,20 δραχ. τὸ

κιλό. Έδωσε 1287,20 δρχ. τὰς ὁποίας ἔχρεωστοῦσε καὶ μὲ τὰ ὑπόλοιπα ἠγόρασε λίπος πρὸς 21,40 δρχ. τὸ κιλό. Πόσα κιλά λίπος ἠγόρασε;

2) Νὰ γίνουν αἱ πράξεις:

$$\alpha) (82,25 + 173 + 9,8) - (14,5 + 37,25) = \quad \beta) (9 \times 0,04) + (0,06 \times 10) =$$

Μάθημα 168ον

1) Ἦγόρασα διὰ νὰ κάνω μαρμελάδα 4 κιλά φράουλες πρὸς 8,20 δρχ. τὸ κιλό καὶ 4 κιλά ζάχαριν πρὸς 9,70 δρχ. τὸ κιλό. Ἐξώδευσα δι' ἠλεκτρικὸν ρεῦμα 4,70 δρχ. Ἐὰν ἠγόραζα ἔτοιμη τὴν μαρμελάδα, θὰ ἔδινε 80 δρχ. Ἐκέρδισα ἢ ἐζημιώθην καὶ πόσον;

2) Νὰ γίνουν αἱ ἀσκήσεις:

$$\alpha) (975 \times 28) : (0,5 \times 10) = \quad \beta) (832,5 + 75,25) - (645,2 + 39,5) =$$

Μάθημα 169ον

1) Χθὲς τὸ μεσημέρι ἔφαγα εἰς τὸ ξενοδοχεῖον. Ἐπλήρωσα διὰ κρέας 12,5 δρχ., διὰ ψωμί 0,70 δρχ., διὰ σαλάτα 2,7 καὶ διὰ φρούτα 3,20 δρχ. Πόσας δρχ. ἔδωσα καὶ πόσας ἐπῆρα ρέστα ἀπὸ ἓνα εἰκοσάδραχμον;

2) Νὰ γίνουν αἱ ἀσκήσεις:

$$\alpha) (8,5 + 3,75 + 0,4) - (9,5 + 0,04) = \quad \beta) 9 : 12 =$$
$$\gamma) 7 : 21 = \quad \delta) 0,05 \times 1000 =$$

Μάθημα 170όν

1) Ἐνας ὄπωροπώλης μετέφερεν εἰς τὰς Ἀθήνας 799,2 κιλά μούσμουλα εἰς κιβώτια. Κάθε κιβώτιον εἶχε 14,8 κιλά. Πόσα ἦσαν τὰ κιβώτια;

2) Νὰ γίνουν αἱ ἀσκήσεις:

$$\alpha) (978 + 394,5 + 28,2) - (743,5 + 83,5) = \quad \beta) (9,25 + 0,4 + 0,75) \times 0,8 =$$

ΝΙΚΗ ΣΧΟΛΙΚΑΙ - ΠΑΙΔΙΚΑΙ & ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

ΖΩΟΔΟΧΟΥ ΠΗΓΗΣ 7 • ΤΗΛ. 628 132 & 873.470 • ΑΘΗΝΑΙ (Τ. 142)

Δ/οις ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΔΟΥ Ν.Ε.

ΒΑΣΙΚΗ ΜΟΡΦΩΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

Α'. ΣΕΙΡΑ : ΕΠΙΣΤΗΜΗ	Δ'. ΣΕΙΡΑ ΕΠΟΠΤΙΚΑ ΜΕΣΑ
Β'. ΣΕΙΡΑ : ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ	Ε'. ΣΕΙΡΑ ΠΑΙΔΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑ
Γ'. ΣΕΙΡΑ : ΒΙΒΛΙΟΘ. ΓΟΝΕΩΝ	ΣΤ'. » ΣΧΟΛΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑ

ΣΧΟΛΙΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

- Ν^ο 32 : ΠΑΛΑΙΑ ΔΙΑΘΗΚΗ
- Ν^ο 41 : ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΗ Δ'.
- Ν^ο 42 : ΚΑΙΝΗ ΔΙΑΘΗΚΗ
- Ν^ο 43 : ΙΣΤΟΡΙΑ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
- Ν^ο 44 : ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ Γ'. Δ'.
- Ν^ο 1 : ΠΡΑΚΤ. ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΗ Ε+ΣΤ'.
- *Αριθ. έγκρ. 61452/12-6-52
- Ν^ο 61α : ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΣΤ'.
- Ν^ο 103 : ΤΕΤΡΑΔΙΟ ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΗΣ Γ'.
- Ν^ο 105 : ΤΕΤΡΑΔΙΟ ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΗΣ Ε'
- Ν^ο 106 : ΤΕΤΡ. ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΗΣ ΣΤ'.
- Ν^ο 31 : ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΗ Γ'. Ε. 'Αναγνωστοπούλου «ΑΤΛΑΝΤΙΔΟΣ»
- Ν^ο 32 : ΙΣΤΟΡΙΑ Γ'. » «ΑΤΛΑΝΤΙΔΟΣ»

Σ' όλα τὰ βιβλία συνεργάζονται δόκιμοι Συγγραφείς
 Συγγραφική και Έκδοτική Έπιτροπεία Θύμιος 'Αναγνωστοπούλος
 Καλλιτεχνική έπιμέλεια : Δημόσ 'Αναγνωστοπούλος

